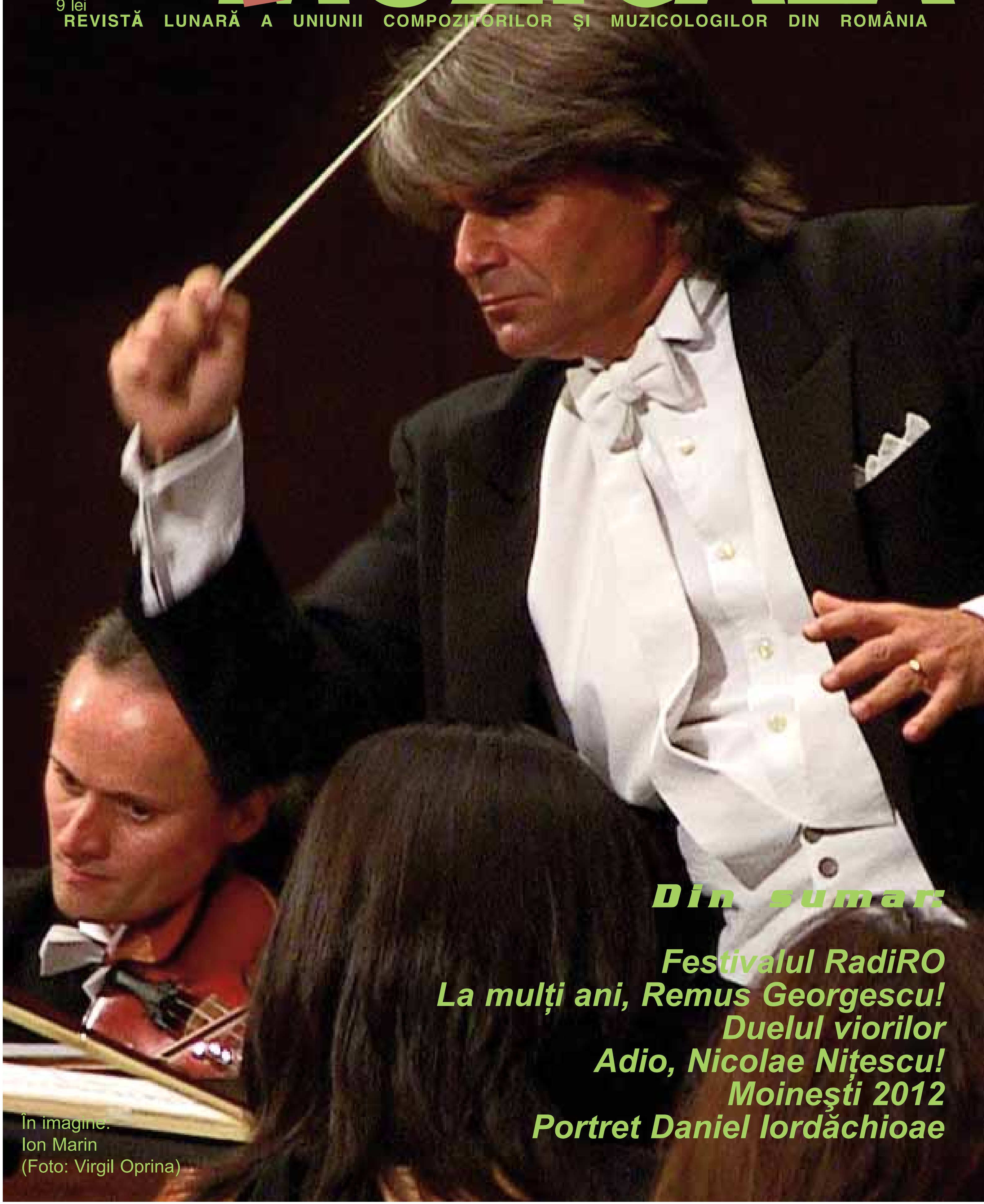
Serie nouă
octombrie 2012
10
(CXXXV)
36 pagini
9 lei

Actualitatea Muzicală

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Festivalul RadiRO
La mulți ani, Remus Georgescu!
Duelul viorilor
Adio, Nicolae Nițescu!
Moineşti 2012
Portret Daniel Iordăchioae

În imagine:
Ion Marin
(Foto: Virgil Oprina)

Despre muzica asistată de calculator

Liviu DĂNCEANU

Fără îndoială, de la o vreme încoace, granița dintre compozitor şi interpret se năruie încetul cu încetul. Grație computerului, autorul (re)devine propriul său restitutor. Mai mult, compozitorul întruneşte astăzi prerogativele inginerului-acustician, informaticianului-programator ori cercetătorului-matematician. Dispar până şi haturile ce au separat atâta amar de timp rostul creatorului de rostul publicului.

Vinovat este în primul rând hipertextul (concept inventat de Theodor H.Nelson), ce desemnează o paradigmă a textului electronic asociat cu un nou tip de tehnologie informațională, capabil să debordeze secvențialitatea scrierii tradiționale prin ramificarea textului muzical şi, în consecință, oferind ascultătorului posibilitatea unor opțiuni, evident, subiective. Dar până la hipertext a fost o cale destul de lungă pavată cu proliferări ale derivatelor de tipul: context, paratext, metatext, subtext şi intertext. Rămâne, sine die, problema valorii artistice, dincolo de raza de acțiune a teoretizărilor textualiste şi a practicii computaționale. Mai ales că nici speculațiile teoretice şi nici rafinamentele din câmpul praxisului nu au acces la inefabilul muzical. Un inefabil care ar putea fi surprins doar dacă ne-am permite identificarea şi escaladarea unor trepte ontologice evidențiate de opusul muzical.

În domeniul beletristicii René Welleck şi Austin Werren disting opt straturi ale operei literare: 1) stratul sonor; 2) unitățile semantice; 3) imaginile şi metaforele; 4) lumea simbolurilor; 5) tehnicile de expunere; 6) natura genurilor; 7) evaluarea; 8) natura istoriei literare (*Teoria litaraturii*, Editura pentru literatură şi artă, Bucureşti, 1967, pag.208-209). Aceste straturi pot fi extrapolate şi la limbajul muzical, generând o întreagă taxinomie statistică de desprindere a specificului unei partituri, ceea ce nu poate fi aplicat decât prin intervenția calculatorului. O intervenție ce îmbracă două aspecte fundamentale, totodată complementare: A) creația componistică; B) cercetarea analitică. În ceea ce priveşte procesul de creație componistică, operațiile principale sunt, se ştie, alegerea şi combinarea, fiecare dintre aceste operații reclamând amplificarea, dar şi sublimarea, prin intermediul calculatorului, care poate fi instruit să alcătuiască secvențe de semne unde termenii provin din eşantioane ale unui alfabet de motive sonore, fiecărui termen al textului distribuindu-i-se motivul aparținător. Se poate proceda în acest fel nu numai cu motivele, ci şi cu alte entități semnificative, care despart elementele textului în clase de echivalențe ce, în anumite condiții, devin interferabile. De aici şi până la transformarea semnificațiilor în formă şi relație nu mai este decât un pas, pe care calculatorul îl întreprinde atunci când îşi orientează programul întru dobândirea de către operă a unei organizări sintactice.

Astfel ia naştere muzica asistată de ordinator, ce se pliază pe o statistică matematică pusă în mişcare pentru a prelucra şi interpreta şirurile de elemente de diferite grade de abstracție, precum şi colecțiile de date furnizate de memoria calculatorului, cea care clasifică informațiile gramaticale, tematice, tipologice, după tot felul de criterii, comparându-le şi combinându-le în toate modurile posibile. În special elementele de vocabular timbric, redevabile anvelopei sunetului, sunt tatonate, prelucrate, finisate succesiv, astfel încât textul muzical să fie reprezentat ca un şir lung, dar finit, de efecte sonore ce contractează, consecutiv sau simultan, relații pur sintactice în stare să disloce o realitate semiotică autoreferențială.

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR

Festivalul RadiRO 4-7
Ecouri - Final de sezon 8-9
Interviu cu Ileana Tonca 10
Mihaela Ungureanu-Binder 11
Muzică românească la Ploieşti 12
La mulți ani, Remus Georgescu! 13
Recenzie - Franz Schubert 14
Duelul viorilor 16
Festivalul de la Sopot 18
Punctul pe j... azz 19
Gala vedetelor 20
Festivaluri 21-22
Chemarea străbunilor 24
Femina 26-27
Portret Daniel Iordăchioae 28-29
Pe micul ecran 36

Despre muzica asistată de calculator

(Continuare în pag. 2)

Situându-ne de partea lui Naom Chomsky, putem conchide că această co-participare a ordinatorului la actul creației produce preponderent o componistică de tip generativ-transformațional ce poate fi conceput „fie în sens tare, vizând simularea procesului de generare a unei mulțimi potențial infinite de fraze, pe baza unui sistem finit de reguli, fie în sens slab, vizând nu procesul creativității lingvistice ca atare, ci numai rezultatul acestui proces" (Solomon Marcus: *Paradigme universale*, Paralela 45, Piteşti, 2011, pag.1026).

Pe de altă parte, nici un computer, oricât de perfecționat ar fi, nu simte muzica, dar poate să o judece. Privită din acest unghi, întreaga cercetare analitică are un caracter stochastic, explicit şi aproximativ. Nu trebuie să uităm că performanța programelor inteligenței artificiale se limitează la obținerea unui anumit rezultat care imită, în bună măsură, un rezultat al inteligenței umane.

Cercetarea muzicologică în manieră computațională este în prezent confiscată de tot felul de softuri, la a căror realizare şi-au dat mâna deopotrivă informaticieni umanişti şi cercetători muzicali de formație tradițională. De obicei, într-o analiză întreprinsă cu ajutorul calculatorului se pleacă la drum de la o interpretare preliminară a textului muzical, testată apoi prin operații matematice şi statistice (analiză Fourier, analiză componențială etc) deosebit de complexe. Procedeul are certe afinități cu metoda inducției, care nu este o simplă trecere de la particular la general, de la observație la generalizare, ci o interacțiune între acestea. Cu totul altfel sunt concepute programele menite a stabili paternitatea unei partituri, problema identificării autorului comportând prelucrarea unei mari cantități de date uşor manipulabile, fie şi numai pentru că se bazează pe statistică, iar statistica, la rândul ei, se sprijină pe un set de alegeri care pot influența în mod decisiv concluziile.

În ultimă instanță, problema stabilirii autorului unui manuscris anonim porneşte inițial de la presupoziția conform căreia există parametri stilistici care diferențiază pe autorul real de orice alt autor posibil. Or, amprenta stilistică (care, în treacăt fie spus, poate fi doar aproximată şi nu redată integral) poartă cu sine o încărcătură informa-țională uriaşă, imposibil de a fi analizată exhaustiv fără ajutorul computerului.

Nu trebuie, deci, să ne mai simțim frustrați atunci când transferăm ordina-torului acele operații intelectuale pe care însăşi setea noastră de cunoaştere le-a complicat într-o aşa măsură încât nu le mai putem controla cu propriile forțe. Noile proteze intelectuale fac parte organic nu numai din rațiunea ci şi din sensibilitatea noastră. Iar dacă Sherlock Holmes condiționa aflarea adevărului de excluderea imposibilului, cei ce se lasă seduşi de muzica asistată de ordinator trebuie să caute posibilul eliminând, fără regrete, falsul.

Liviu DĂNCEANU

Anunț

Centrul de Excelență al UNMB invită colegii muzicologi (şi nu numai) din întreaga țară să facă sugestii pentru îmbunătățirea prezenței muzicienilor români în *The New Grove Dictionary of Music an Musicians*, acum când se pregăteşte o nouă ediție.
Dacă aveți propuneri **concrete** de lărgire a unui articol, de adăugare de date, de aducere la zi cu creații sau alte realizări, de noi intrări, sau orice alte idei, vă rugăm să ne contactați prin email editura@unmb.ro, prin telefon 0213112545, sau pe Facebook.com/centruldeexcelenta.

Cu mulțumiri, Mihai Cosma

Aniversare ardeleană

Aparent, contribuția școlii componistice clujene la patrimoniul național este nu tocmai strălucitoare, cel puțin nu foarte vizibilă, mai ales din perspectiva privirilor „regățenilor”. Şi totuşi, obiectivitatea ar impune scrutarea trecutului mai mult sau mai puțin îndepărtat, operațiune în urma căreia ar rezulta descoperirea unei suite de nume de rezonanță, legate prin activitate, prin creație sau fie şi doar prin locul de baştină, de meleagurile transilvănene.

Unuia dintre aceşti corifei ai şcolii clujene i-a fost dedicat festivalul derulat chiar în aceste zile de octombrie: Tudor Jarda, artist emerit, figură aproape legendară a corpului profesoral al Conservatorului „Gheorghe Dima” (astăzi Academia de muzică), de la naşterea căruia s-au împlinit 90 de ani. Clujean prin naştere, maestrul Jarda a fost, alături de Sigismund Toduță, un simbol al urbei de pe Someş în latura sa culturală, personalitate cunoscută şi recunoscută în mediul academic general (nu doar cel muzical), apreciată şi respectată de studenți, de colegi, de public, de mass-media etc.

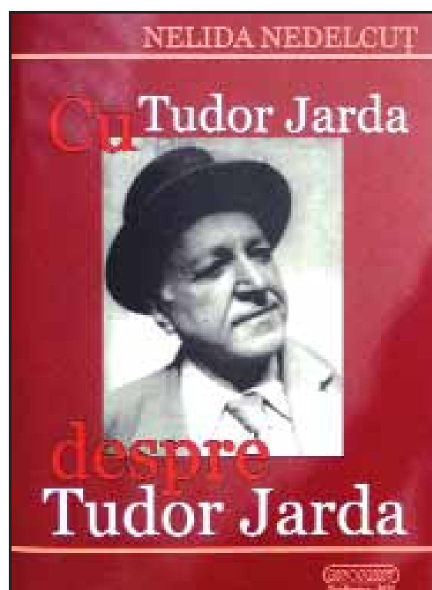
La fel ca mulți dintre muzicienii ardeleni, în persoana sărbătoritului s-au cumulat mai multe haruri: cel didactic, cel creator, de dirijor, de instrumentist, pasiunea pentru folclor (pentru culegerea şi valorificarea acestuia), dragostea pentru operă (atât pentru genul operei cât şi pentru prima instituție lirică națională, publică – cea găzduită de frumosul Teatru Național clujean).

Masa rotundă care a deschis Festivalul (în mod curios, manifestările nu aveau acest titlu generic, fiind intitulate, cu modestie dar şi cumva stângaci, „Proiectul Jarda”), desfăşurată chiar în sala de consiliu a Primăriei – semne al recunoaşterii publice din partea urbei şi a autorităților locale, a evidențiat, prin luările de cuvânt ale unor personalități de anvergură (împănate cu mici intervenții ale fiului compozitorului, din perspectiva familiei), un portret complex al unui artist complex, care a lăsat în urma lui generații de alți artişti, ca şi o bogată şi interesantă creației componistică.

Academicianul Octavian Lazăr Cosma, prorectorii Adrian Pop şi Nelida Nedelcuț, Tiberiu Groza (directorul Centrului Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale) profesorii universitari doctori Constantin Râpă şi Bujor Dânşoreanu, ca şi subsemnatul, au rostit alocuțiuni care relatau experiența personală vizavi de persoana sărbătoritului, amintiri sau considerații muzicologice ori jurnalistice rezultate din multiplele fațete şi realizări ale lui Tudor Jarda, profesor al Conservatorului clujean încă din anii tinereții timp de decenii, până la trecerea dincolo, în mod fericit precedată de acordarea titlului de Doctor Honoris Causa al acestei instituții.

Trebuie subliniat faptul că Tudor Jarda a reuşit să compună piese de referință pentru muzica românească într-o paletă largă de genuri, începând cu cel coral şi terminând cu opera şi baletul, gen-corolar al creației componistice reprezentat în catalogul creației sale de titluri precum *Neamul Şoimăreştilor, Înger şi demon, Pădurea vulturilor, Dreptul la viață* ori *Luceafărul de ziuă*.

Tocmai datorită prestigiului său, datorită valorii creației sale, datorită personalității aparte, care combina umorul şi ironia cu harul pedagogic şi cu ştiința abordării relațiilor interumane într-o manieră ideală, Festivalul „Tudor Jarda 90” a avut parte, pentru prima dată în ultima perioadă, de o alăturare de forțe nemaivăzută, incluzând TOATE instituții publice muzicale ale Clujului: Academia de Muzică „Gheorghe Dima”, UCMR – filiala Cluj, Opera Română, Filarmonica „Transilvania”, Institutul de folclor al Academiei Române – filiala Cluj, Liceul de Muzică „Sigismund Toduță”, Şcoala de Arte „Tudor Jarda”, Centrul Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale şi lista ar putea continua cu alte şi alte instituții publice ori cu parteneri media, inclusiv la nivel național.

Nu degeaba s-au adunat atâția parteneri, deoarece la festival (care durează mai mult de 2 săptămâni), participă peste 600 de muzicieni, într-un număr record de manifestări, care acoperă toată plaja de evenimente posibil de imaginat pentru o asemenea ocazie: simpozion, mese rotunde, concerte corale, instrumentale şi orchestrale, expoziție, recitaluri, spectacol la Operă, corolarul peste vremi al Festivalului fiind cartea lansată cu acest prilej, semnată de Nelida Nedelcuț. Intitulată în mod inspirat „Cu Tudor Jarda despre Tudor Jarda”, volumul a apărut la Editura Risoprint şi aduce în prim-plan discuții cu compozitorul şi scrieri ale acestuia despre cele mai importante dintre opus-urile sale. Prin urmare valoarea documentară a cărții este de netăgăduit, autoarea meritând toate felicitările pentru restituirea acestor atât de interesante şi de inedite informații.

Aş mai insista asupra faptului că acest Festival, atât de „rotund”, de complet şi de bine articulat (director de proiect dr. Mircea Câmpeanu), a fost apreciat cum se cuvine şi la nivelul Ministerului Culturii, acesta finanțând o parte dintre manifestări prin Administrația Fondului Cultural Național.

Mihai COSMA

Muzicieni italieni pe scena festivalului

Invitați ai festivalului RadiRo, muzicienii care alcătuiesc *Orchestra Sinfonica Nazionale della RAI* sunt un ansamblu cu o istorie interesantă, deoarece reprezintă un amplu grup artistic aflat sub pecetea prestigioasă a Radiodifuziunii din Peninsula italică. După o perioadă de autonomie, în care principalele studiouri italiene – Torino, Roma, Milano, Neapole şi-au format treptat propriile orchestre, reunirea acestor ansambluri într-o unică formație națională „OSN RAI" a devenit semnalul sonor radio cel mai de seamă lansat pe undele herțiene. Condus inițial, sub această nouă alcătuire, de dirijori de marcă precum Georges Prêtre şi Giuseppe Sinopoli, ansamblul simfonic şi-a câştigat pe merit renumele internațional. Pentru noi, acum, la pupitrul dirijoral se prezintă un tânăr şef de orchestră, de origine slovacă, care conduce, din 2009, principalele producții simfonice în țară şi peste hotare. Reuşitele sale l-au recomandat şi pentru participarea la Festivalul internațional autumnal de la Bucureşti. Urmărim cele două programe pregătite pentru acest turneu, în care Juraj Valcuha s-a impus prin autoritatea cu care îl preocupă abordarea muzicii romantice ruse – ***Concertul pentru vioară*** de P.I. Ceaikovski, ***Simfonia a treia*** de Serghei Rachmaninov şi a repertoriului simfonic austro-german – ***Concertul nr. 2 pentru pian*** de Johannes Brahms, poemul simfonic ***Till Eulenspiegel*** şi ***Suita de concert „Der Rosenkavalier"*** de Richard Strauss. Pentru o orchestră radio, repertoriul internațional, ca şi diversitatea stilistică reprezintă o parte din componentele fişei de activitate, atât în cazul transmisiilor

Juraj Valcuha

internaționale cât şi în ce priveşte activitatea de înregistrări în studiourile radio. A fost şi principalul subiect de observație, referitor la realizările din sala de concert, animată de o multitudine de microfoane destinate amplificării şi calității audiției. În ansamblu, pentru muzica lui Rachmaninov, plinătatea orchestrală specifică a lăsat să primeze intervențiile solistice umbrind blocurile armonică-polifonice, discursul muzical convingând deci mai mult tematic decât simfonizant. Pentru a doilea program, unele probleme de detaliu au fost de asemenea dificil rezolvate în ansamblul intervențiilor sticlos ritmice din poemul straussian, fără cursivitatea narativă necesară. Totuşi, suita cu muzica din opera ***Rosenkavalier*** i-a purtat pe interpreți, implicit şi publicul, mai aproape de subiect, atrăgând aprecieri pe măsură. Mulțumiți de rezultate, italienii au oferit în ambele concerte aceleaşi suplimente, cu nuanțe sentimentale în muzica lui Puccini, cu antren dansant în cea a lui Dvorak.

Desigur, spectaculosul acestor programe aparține în mare parte şi prezențelor solistice, ca oaspeți ai „OSN RAI". Alexandru Tomescu şi-a reîntâlnit admiratorii bucureşteni, dar şi pe cei care îl ascultau în transmisiile radiofonice. Linia echilibrată a cântului, stăpânirea autoritară a sonorităților instrumentului preferat, *Stradivarius Elder Voicu,* au cunoscut, dincolo de microfon, valoarea romantică a concertului ceaikovskian. Pianistul Cristian Zacharias, părăsind repertoriul baroc-clasic, cu care a fost aplaudat la de bucureşteni, s-a integrat cu voința unui aplomb instrumental în partitura lui Brahms. Dirijorul Juraj Valcuha îşi coordonează echilibrat sonoritățile orchestrale, dorind accente patetice pentru romantismul rus în acompaniament, cu străluciri intențional subliniate, poate uneori depăşind partitura, pentru muzica straussiană şi preocupări de expresie în acompaniamentul pianistului Cristian Zacharias.

În întreaga sa evoluție Orchestra simfonică italiană RAI şi-a dovedit în întreaga sa prestație profesionalismul ce aparține categoriei radio pe care a argumentat-o în Festival.

Muzicieni din Franța

Pentru Festivalul radiofoniei muzicale, a venit de la Paris ***Orchestre Philharmonique de Radio France***, dar fără dirijorul său principal, Myjung-Whun Chung, aşteptat cu un explicabil interes. Nu este neapărat un motiv de nemulțumire, căci soluția adoptată de organizatori, eficienți prin toate componentele „bordului", ne-a propus altceva decât o înlocuire., prilejuind reîntâlnirea cu întotdeauna bine primitul Ion Marin. Pe agenda supraîncărcată a celor mai apropiate proiecte, figurează la muzicianul român de anvergură internațională Tokyo Metropolitan Symphony, Hamburg Philhar-monic, The Metropolitan Opera, Orchestre National de Belgique. Şi-a făcut totuşi timp, ca să ne „reviziteze", după nu prea recentele sale concerte bucureştene din ediții festivaliere enesciene. Melomanii ştiu prea bine faima ansamblurilor orchestrale franceze – este cazul cu ***Orchestre Philharmonique de Radio France*** - care dispun de o pregătire specială în efectuarea înregistrărilor şi transmisiilor radiofonice. Performanța lor este posibilă, chiar dacă evadează din repertoriul național, către cel european, în seara respectivă, pentru prezentarea lor la Sala Palatului fiind alese semnăturile componistice ale lui Antonin Dvorak şi Dmitri Sostakovici, ca mesaj artistic. Există condiții, pentru auditori, ca impresiile să fie oarecum deosebite, față de acest program. În **Concertul pentru violoncel** de Dvorak, abundența melosului romantic captează, redarea însă aflându-se învecinată cu numeroasele versiuni interpretative anterioare, ce invită astfel la inevitabile comparații. Violoncelistul chinez Jian Wang, pentru prima oară în dialog cu melomanii noştri, este precedat de renumele unei cariere apreciate pretutindeni, în ultimele decenii, ceea ce justifică interesul nostru. Evident, în favoarea unei bune impresii, se poate putem spune că îl recomandă un sunet calitativ al instrumentului său, depăşind oarecum prelucrările sistemului de amplificare din sala de concert. Cunoaşterea muzicii şi capacitatea abordărilor stilistice, susținerea replicilor cu ansamblul acompaniator se situează însă doar în zona informală, explicabilă printr-o anume neimplicare romantică.

Ce aşteptam, mai apoi, de la **Simfonia a 6-a în si minor** de Şostakovici, pentru a ne convinge că am asistat totuşi la un eveniment? O demonstrație de artă dirijorală care atinge culmea maturității, ceea ce Ion Marin o dovedeşte, prin calmul dramatic al abordării monumentalei adresări din partea întâi a acestei capodopere, contrastând cu energia debordantă a răspunsurilor, de mare virtuozitate orchestrală, ce o întregesc în următoarele două secțiuni oferă imaginea acestei elaborări interpretative impresionante. În ceea ce priveşte împlinirea discursului simfonic performant, propriu Orchestrei franceze, putem vorbi de un spectacol de stăpânire eficientă a acestei superbe lucrări, comunicată nouă „în direct", cu mijloacele captării muzicii, transmise prin microfoane, de pe scenă spre publicul audient al Sălii Mari a Palatului.

Ion Marin

Orchestra Națională Radio pe podiumul Festivalului

Un eveniment muzical deosebit domină luna septembrie. Proiectul inițial aparține ideii realizării unei manifestări al căror producători, Radio România și ARCUB doreau să dea conținut muzical alternativ, cu sprijinul ARTEXIM, intervalului dintre edițiile bianuale ale Festivalului „George Enescu". Atenția organizatorilor primei ediții a Festivalului RadiRo s-a îndreptat spre unicitatea formulei de reprezentativitate artistică și profesională. Deci, timp de o săptămână, Orchestre radio continentale europene susțin un panoramic internațional la București. Primul concert a fost programat în 23 septembrie, când porțile Sălii Mari a Palatului s-au deschis primind publicul, pentru programul inaugural autumnal. Directorul artistic al festivalului, Christian Zacharias la pupitrul Orchestrei Naționale Radio și Corului Academic Radio (maestru de cor Dan Mihai Goia) oferea melomanilor concertul care, așa cum spusese în alocuțiunea de inaugurare Președintele, director general al Societății române de Radiodifuziune, răsuna în direct pe toate posturile radio ale României, într-o transmisie de amploare unică până acum în istoria radiofoniei naționale.

Luiza Borac, o prezență multașteptată, la concertele camerale

O potrivită alegere, pentru un astfel de moment, audiția **Simfoniei a IX-a în re minor** de Ludwig van Beethoven este capodopera simbolic destinată a lansa mesajul adresat de Titanul clasicismului, lumii întregi. Căci **Oda bucuriei**, culminație a acestei mărețe simfonii, a fost aleasă, prin semnificația sa, și drept Imn al comunității europene. În ambianța unei astfel de sărbători, pe podiumul Sălii mari a Palatului s-au aliniat artiști ce evoluau pe scenele europene – soprana germană Sibyla Rubens. mezzo-soprana română Ruxandra Donose, tenorul elvețian Jörg Dürmüller, basul vienez Sebastian Holecek. În completarea programului inaugural, dirijorul Christian Zacharias a programat și o muzică romantică considerată că aparține, ca ambianță istorică, unui moment învecinat creației beethoveniene și lumii vieneze. Este vorba de **Trei antracte din muzica de scenă Rosamunda op. 26** de Franz Schubert, op.26. Pentru Orchestra Națională Radio, simfonia beethoveniană a fost, pentru numeroase stagiuni, în tradiția stagiunilor de concerte, un titlu de glorie, sub baghete prestigioase. Să menționăm deci să meritele artiștilor români și-au argumentat invitarea în programul RadiRo, ce reprezintă istoria orchestrelor radio, începută în primele decenii ale secolului trecut.

Pentru cea de a doua prezență pe afișul Festivalului, Orchestra Națională Radio a propus o reîntâlnire solistică de mare atractivitate, cu violonistul rus Maxim Vengherov, deținătorul mai multor evenimente anterioare, în autumnalele enesciene bucureștene. Explicabil deci afluxul publicului dornic să asculte varianta sa interpretativă într-una din marile opere romantice, **Concertul op. 77 în Re major** de Johannes Brahms. Componentele violonisticii sale impresionează de la prima trăsătură de arcuș, prin dominanta sonoră ce depășea fără dificultate orice inconvenient al amplificării. Maxim Vengherov aduce în cântul său armonioasa îmbinare a armonicelor viorii sale cu claritatea intonației și fluidul sincerității expresive a frazelor. În spațiul Sălii Mari a Palatului, putem vorbi și de o interpretare *live,* în cea mai autentică accepțiune, convingătoare ca adresare, emoționalitate și stil, așa cum o realizează prioritar marii violoniști aflați în plinătatea carierei. Ar trebui să mulțumim celor preocupați de această revenire la București a artistului, pentru RadiRo, oferind astfel miza de succes pentru programul orchestrei simfonice destinate a-l acompania, sub emblema ONR. Am avut și oportunitatea de a fi în prezența unei personalități dirijorale de calibrul lui Horia Andreescu, un maestru care semnează numeroase evoluții publice, radiofonice și discografice ale ansamblului. De subliniat abilitatea cu care l-a urmărit pe Maxim Vengherov, creând ambianța potrivită a dialogului cu o partitură orchestrală amplă, în care glasul viorii are nevoie de condiții speciale pentru a-și afla locul firesc. În compania muzicienilor români, interesant de observat această relație solist-ansamblu și în surprinzătorul supliment acordat de Repin, tot cu acompaniament orchestral – mișcarea lentă din **Concertul nr. 4** de Mozart – semn de prețuire din partea celor care l-au invitat la Festival să cânte împreună.

Christian Zacharias

Horia Andreescu este un interpret beethovenian de faimă, realizările carierei sale, ca și titlul de Doctor în muzică, atribuit pentru studiul simfoniilor Titanului, fiind argumente convingătoare. Ne-am dorit deci satisfacția împlinirii unei versiuni-eveniment a capodoperei aflate sub amprenta „Destinului". **Simfonia a V-a** și-a desfășurat, în dimensiunile clasicității, implacabila forță, în faldurile tradiției, cunoașterii și implicării, Maestrul atingând, împreună cu ansamblul condus de el, cote de performanță. În spiritul suplimentelor acestui program receptiv așteptărilor de succes, finalul evoluției orchestrei pe podiumul Sălii Mari a Palatului s-a încheiat cu **Uvertura „Egmond"**, ONR și Horia Andreescu semnând un moment de reper, important pentru semnificațiile de profesionalism ale formațiilor invitate pentru prima reunire internațională RadiRo, la București.

Cei din urmă sunt... britanicii

În „Caietul de sarcini” al organizatorilor, pentru edificarea strategiei repertoriale şi de succesiune a intrărilor pe scena fastivalului RadiRo, renumele de care se bucură BBC Symphony Orchestra a pledat conform zicalei „urma scapă...”Iată probabil, dincolo de proiectele de turnee, de ce credem că ultimele secvențe au aparținut acestei renumite formații, dirijate de Jukka-Pekka Saraste, prim dirijor invitat al ansamblului britanic. Cred că afişul celor două seri are avantajul deciziilor repertoriale ale oaspeților, deoarece putem vorbi de audierea unor lucrări diverse ca stil, factură şi comunicare. Gândim astfel şi pentru că au fost alese singurele pagini de muzică enesciană din Festival, pentru care Jukka-Pekka Saraste şi-a mărturisit, în interviul radiofonic acordat lui Ştefan Cosctache, afinitatea. Cele două **Rapsodii române**, tălmăcite de britanici, reflectă parametrii propriei lor sensibilități, exactitatea ca abordare a partiturii şi o altă vibrație expresivă, străină nouă, deosebită evident de temeiurile inspiratoare pentru George Enescu. atmosferă descopeream în replica celei de a doua seri, lucru firesc pentru personalitatea pianistului Dan Grigore, un tălmăcitor personal şi voit spectaculos al muzicii lui Rachmaninov din caleidoscopul **Rapsodiei pe o temă de Paganini.**

În dialogul de personalități şi epoci, ce pare să indice preocupări ale muzicienilor britanici şi dirijorului lor pentru pregătirea turneului la Bucureşti, s-a hotărât confruntarea **Simfoniei a 9-a, „Marea simfonie” în Do major, D.944** de Franz Schubert, cu la fel de marea **Simfonie a IV-a, în do minor, op. 43** de Dmitri Şostakovici. Evident, pentru romanticul vienez, fluidul temperamental are puls ce uneşte pitorescul şi emoția caracteristică viitorului de gen în epocă, mai cu seamă o cuceritoare resursă de energie tematică, bine păstrată de memoria melomanilor. Comunicarea mesajului acestei partituri postume l-a preocupat pe dirijor, alegându-se ipostaza unui discurs panoramic cu numeroase imagini în succesiune şi ocolire a culminațiilor, efect de actualizare a unei ambianțe schubertiene modernizate. Este fireşte, o opțiune care corespunde calitativ exigențelor şi poate convinge diferit ascultătorul. Ocazia de a urmări o alternanță simfonică a genului, după aproape un secol de istorie, pentru Şostakovici, atrage din perspectiva literaturii de „roman orchestral”, altfel abordat de marele compozitor rus. Constatăm că se lesnicioasă tehnic şi expresiv, pe care am urmărit-o în conlucrarea elaborată a lui Jukka-Pekka Saraste cu orchestra amplă a profesioniştilor britanici abilitați în variantele stilistice caracteristice unei prestigioase orchestre radio, principală realizatoare a tradiției festivalurilor estivale *Proms BBC*,

Jukka-Pekka Saraste

difuzate în întregul mapamond.

Suma generală a impresiilor de cronicar-spectator adună buna realizare a organizării – producător Radio România, coproducători Arcub TVR, participanți Artexim -, preocuparea unei echilibrate şi calitative participări artistice a oaspeților şi gazdelor, reflectarea audio şi video a evenimentelor, prin emisiuni, interviuri, reportaje şi transmisii de radio şi televiziune. Să sperăm că ceea ce am urmărit în

Solista primei seri, violonista germană Viviane Hagner, în **Fantezia Scoțiană** de Max Bruch, a avut suficiente argumente de succes nu numai pentru că a venit la Bucureşti cu al său *Stradivarius Sasserno 1717*, dar şi pentru efortul de a place publicului prin linişte lirică şi grație instrumentală. Cu totul altă păstrează ideea de succesiune imagistică, cu numeroase reveniri în derulare. Culminațiile, în alternanță cu momentele lirice, accentele dramaturgice în alternanță cu meditația oferă un comentariu al epocii antebelice din secolul trecut, nu lipsit de actualitate şi acum. Interesantă deci parcurgerea, deloc actualul septembrie muzical 2012, sub emblema RadiRo, va avea succes şi viitor.

Cronicile concertelor Festivalului RadiRO au fost semnate de
Grigore CONSTANTINESCU

Final de sezon

Corina BURA

Deşi a trecut ceva timp de când s-a risipit ecoul ultimelor acorduri ale stagiunii, răsfoind paginile celor câteva reviste care înscriu evenimentele muzicale bucureştene, am simţit nevoia să retrăim, de această dată prin pagina scrisă câteva dintre momentele care, după părerea noastră, au adus o interesanta şi importanta pată de culoare pe imaginea mozaicului cameral al acestei primăveri. Credem că recitalul susţinut de **Marian Movileanu** şi **Adriana Maier** la Aula Palatului Cantacuzino, cuprinzând lucrări din creaţia românească pentru violă şi pian s-a arătat a fi printre cele mai semnificative din acest sector. Printr-un parcurs care a înglobat piese valoroase, care au demonstrat intensa şi continua preocupare a compozitorilor noştri pentru îmbogăţirea unui repertoriu destinat în primul rând unor distinşi interpreţi români, atitudinea acestui cuplu se înscrie pe traiectoria unei continuităţi în perimetrul artei interpretative a alto-ului. În prezenţa compozitoarei **Carmen Petra-Basacopol** recitalul s-a deschis cu două opusuri târzii preluate din creaţia acesteia, *Legenda pentru violă şi pian op.113 nr.1*, „de un melodism învăluitor”, cu ornamentică discretă şi atmosferă rafinată de extracţie bizantină - după cum comenta **Carmen Cârneci** – care a atras imediat atenţia asupra calităţilor artistice ale lui M. Movileanu: degajare, sunet catifelat, colorat, cu subtilitate în vibrato şi reliefarea detaliului. *Improvizaţii pentru violă solo, op.113 nr.2* este o piesă mai dinamică, în care se pot detalia unele trăsături ale sintezei la care distinsa compozitoare lucrează şi reuşeşte să ne încânte prin prospeţime, construind o lucrare extrem de plăcută, concentrată, în acelaşi timp consistentă. Atmosfera transilvană s-a prelungit cu *Sonata per viola solo* scrisă de **Valentin Timaru**. Este o creaţie tot de dată recentă în care cele 2 secţiuni se desfăşoară pe un mare arc de esenţă clasică, discursul, de provenienţă predominant modală, mai mozaicat fiind marcat de multiple cadenţe interioare. Contrastul deosebit de reuşit al mişcării secunde aduce un grad sporit de dificultate prin pasaje care evoluează într-un pizzicato rapid, iar coda reiterează elementele iniţiale. Lucrarea lui **Dan Dediu**, *Stella Cadente op.72* (1998) cu care s-a încheiat prima parte a recitalului are toate calităţile unei muzici foarte bine scrise: contraste echilibrate, varietate ritmică, efecte care imprimă un caracter ilustrativ, ideea de teatral şi mult umor. Cei doi interpreţi, demult familiarizaţi cu ideile compozitorului, s-au desfăşurat cu multă naturaleţe pe textul dat realizând o foarte izbutită variantă a acestei cvasi miniaturi.

Cea de a doua parte a serii s-a orientat către o muzică aparţinând primei jumătăţi a secolului trecut, secol în care exista acea tihnă în a audia şi savura lucrări de mare amploare: **Stan Golestan** – *Arioso et Allegro de Concert* (1932) şi *Sonata pentru violă şi pian* de **Dumitru Capoianu** (1950). Deşi scrise la o distanţă de 18 ani cele două lucrări au câte ceva în comun, o atmosferă de influenţă romantică într-un decor clasic, cu accente dramatice urmate de relaxări interioare, elemente modale ce amintesc de apartenenţa la spaţiul românesc, o partitura pianistică foarte bogată, latura intens virtuoză fiind asigurată de un desen care şerpuieşte în mare viteză. Temele primei părţi ale Sonatei pentru violă sunt intens elaborate şi dezvoltate de către ambele instrumente, iar partea mediană (un fel de *Lento ma non tanto*, o temă cu variaţiuni în care se pot recunoaşte anumite idei preluate din patrimoniul enescian) constituie momentul de maximă desfăşurare. Finalul jucăuş, cu ritm aksak aduce acelaşi iureş de tip moto perpetuo întrerupt uneori de mici intervenţii care mai rafinează evoluţia alto-ului. Pianul devine în acest caz un partener cel puţin egal, desfăşurându-se dinamic pe o scriitură armonică opulentă, astfel că cei doi interpreţi au sfârşit con bravura această inedită şi importantă seară. De altfel cei doi muzicieni reprezintă o prezenţă constantă pe aria camerală, ştiut fiind că membrii ansamblului Profil-Aperto sunt cei care în momentul de faţă susţin cele mai multe manifestări dedicate muzicii româneşti, indiferent de epocă. Tot în acest context poate fi amintit recitalul susţinut la Filarmonică de **Diana Moş** alături de partenera

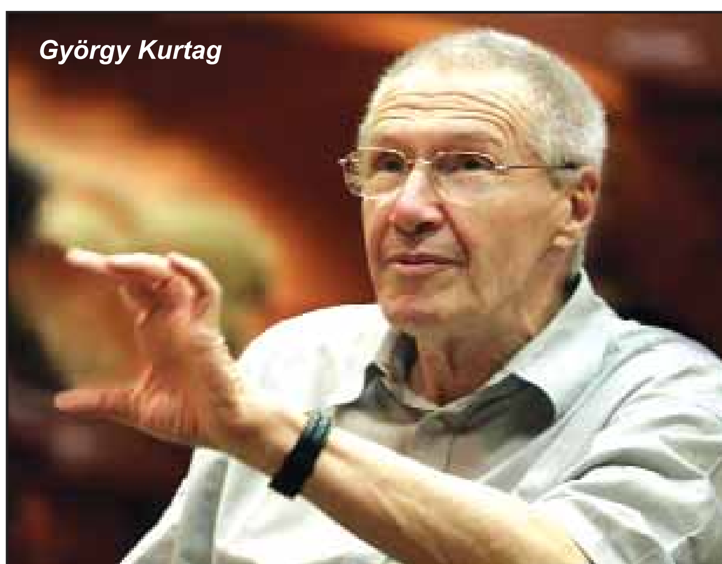

Bogdan Popa

sa, **Adriana Maier** şi de violoncelistul **Eugen Bogdan Popa** într-un foarte reuşit program care a cuprins un celebru opus prokofievian, pe urmă **Yehuda Yannay** – *Note traffic* şi *Sonatopera* de **Dan Dediu**. Desigur că punctul clasic de atracţie a fost *Sonata a II-a în Re* de **Serghei Prokofiev**, la care interpretele au avut multe idei bune - „condiment” pentru aura de umor rafinat care învăluie personaliatea acestei lucrări. Una dintre calităţile muzicii lui Prokofiev este aceea de a fi intens narativă, dar nu cu impact direct ci prin sugestie, ea stimulează la maximum procesul imaginativ şi poate de aceea într-un alt registru se poate asocia cu cu *Sonatopera* care este de fapt o reluare a ideii care a generat *Don Giovanni/Juan*. În cazul acesta colajul aduce frânturi din binecunoscute capodopere ale genului (Strauss/Till, Rossini/*Bărbierul din Sevilla* ş.a., dar mai ales împrumută elemente de tehnică din *Capriciile* de Paganini), prelucrate conform fanteziei sale care uneori pare fără limite sau a dispoziţiei de moment a autorului care poate fi amuzat sau, dimpotrivă, agasat, toate acestea într-o partitură dificilă pe care interpretele au aprofundat-o şi pe care au prezentat-o cu atitudinea artistului care se mişcă pe un text foarte bine stăpânit. În sfîrşit Duo-ul vioară-violoncel *Note traffic* prezintă o scriitură care într-adevăr poate sugera pe trei planuri lanţul emoţiilor interioare declanşate de frânturi din muzeul amintirilor, cele provocate de ambianţa concretă sau, de ce nu, chiar de ritmul trepidant, mai ales neîntrerupt al mişcării mecanice care pune stăpânire din

ce în ce mai agresiv pe viața noastră. Pe o vastă suprafață sonoră acestă meditație expresivă implică progresiv participanții la actul artistic printr-un limbaj care se recunoaşte şi care permite concentrarea pe idea generatoare. Eugen Bogdan Popa, cu al său sunet elaborat, colorat subtil, a umanizat cu mult rafinament planul crispantului traffic dominator al societății planetare.

Poate tot în acest context am aminti de un alt recital de muzică românească de la sala Studio a Filarmonicii, în care am remarcat un violonist clujean cu multiple resurse, care trece cu uşurință de la vioară la violă - de fapt este un prim violist la o importantă instituție muzicală din oraşul de pe Someş - , vorbim despre **Eugen Duran**. Interpretul are un bogat repertoriu şi este înzestrat cu foarte multe calități interioare şi găseşte soluții tehnice potrivite pentru muzica noastră (şi aceste ultime cuvinte nu reprezintă o afirmație hazardată deoarece este cunoscut faptul că repertoriul autohton are la nivel general scriitura mai complexa, ca să nu spunem complicată. Alături de compozitoarea **Iulia Cibişescu** au reuşit să atragă un numeros public într-un recital de autor care a cuprins: *Poezii fără cuvinte* (violă solo),*Sonata a II-a pentru violă şi pian, Suita pentru vioară şi pian* şi *Sonata a II-a pentru vioară şi pian*, majoritatea scrise pentru festivalul *Toamna muzicală clujeană*, alcătuind un fond sonor cu care deja suntem familiarizați datorită unei prezențe ritmice pe scenele Capitalei.

Din postura consumatorului unei muzici cât mai diverse am urmărit *seara organistului* rezervată prin tradiție într-o duminică după masa la Filarmonică sau la Radio… şi într-adevăr **Marcel Costea**, pe minunata orga de la Sf. Iosif ne-a dăruit o mare satisfacție spirituală cu un program alcătuit din lucrări celebre: **César Franck** – tulburătorul *Choral în la minor*, la care a găsit soluții foarte potrivite pentru o orgă non-franceză, o amplă şi foarte frumoasă *Sonată (nr.6) pentru orgă* de **Mendelssohn-Bartholdy**, **Brahms** - *2 Chorale* (din ciclul celor 11), superbul *Le banquet celeste* de **Messiaen**, la care stropii temei au fost țesuți pe largi acorduri în registre de o delicatețe extremă şi în sfârşit **Jehan Alain** – *Litanies*, iar spre deliciul ascultătorilor s-a mai oferit un bis dintr-un la fel de binecunoscut opus : Widor. Suntem familiarizați cu temperamentul său vulcanic, iar amploarea sonoră a făcut întotdeauna casă bună cu ambianța unui edificiu neogothic şi cu o seară târzie de iunie. Cuprinşi de sentimente înălțătoare am reuşit să ne desprindem pentru câteva ore de apăsarea cotidianului, mulțumind Providenței ca avem acces la aceste virtuale spații generate de muzică, în care se pot reface forțele interioare.

György Kurtag

Într-o sală cochetă şi primitoare am reuşit să audiem un recital de o cu totul altă factură, am spune pentru *conaisseurs*, susținut de **Kiss Péter** la pian şi **Szücs Péter** la clarinet, intitulat "From Bartók to Kurtág", la Institutul Maghiar din Bucureşti. Înscriindu-se pe linia clasică a promovării muzicii maghiare, recitalul a adus în centrul atenției muzica celor mai importanți compozitori ai

Marcel Costea

secolului XX şi a început cu câteva piese mai accesibile ale "monştrilor sacri" precum **Kodály Zoltán** – *Chemare*,- pentru clarinet solo, dar mai ales cu *Improvizațiile* – un tensionant moment pentru pian solo şi cu *Cele 3 cântece din Ciuc* de **Béla Bartók**, la care cele 2 instrumente şi-au împletit liniile muzicale. S-a trecut, fireşte, la **György Ligeti** din care pianistul a interpretat câteva numere din binecunoscuta *Musica Ricercata*, iar cea de a doua secțiune a serii a cuprins *Variazioni* (cl./pian) de **Sáry László** şi *Tremur de lumină şi umbră* pentru clarinet solo de **Vajda Gergely,** ultima prilejuind solistului etalarea unei foarte bune tehnici în emiterea multifonicelor. **Kedves Csanád** (n. la Miercurea Ciuc, cu studii desăvârşite la Budapesta) şi-a prezentat *Abstract Mönster* (modele abstracte), o primă audiție, care, aşa cum deja anunță şi titlul, ne introduce în universul său compozițional, care este străbătut totuşi de lirism şi mai puțin de un constructivism evident şi agresiv cum am fi fost tentați să credem. Colegul său, **Zarándy Ákos**, cu *Pelog In* , tot o p.a. a explicat la rândul său influențele muzicilor şi instrumentelor exotice regăsite în muzica sa. Cei doi tineri compozitori sunt susținuți de instituțiile de profil din țara lor pentru a se impune pe agenda celor mai de calitate manifestări europene ale genului şi participa la numeroase festivaluri dedicate muzicii actuale. Recitalul s-a încheiat cu *Jocuri* : *Fanfare, To Mijakó, Les Adieux, Mica furtună*, *Lecții de limbă maghiară pentru străini* şi *Plictisit* de **György Kurtag**, debordând de umor, extrem de sugestive, unele dintre piese fiind adevărate momente de teatru muzical, iar în final, la pian au intonat bachianul *Actus tragicus.* Cei 2 interpreți, deosebit de talentați, excelent pregătiți şi foarte dăruiți acestei misiuni au reuşit să imprime o notă foarte plăcută unui recital cu o muzică presupus mai complicată, dar care, chiar a captat ascultătorii mai puțin avizați sugerându-le alte ierarhizări valorice referitoare la interesantele timpuri în care avem privilegiul să trăim.

Ileana Tonca – o „încântătoare artistă”

Anca FLOREA

Vorbim mult – uneori prea mult – despre evoluția unor soliști români pe scenele lirice ale lumii, unii meritând din plin, alții făcându-și reclamă în varii feluri. Dar există și cei care, pur și simplu, își urmează drumul, cu talent, credință și dăruire, unanim apreciați în roluri diverse, dar și în recitaluri sau în lucrări vocal-simfonice, lăsându-i pe spectatori și pe cronicari să le aprecieze performanța artistică.

Un exemplu elocvent în acest sens este soprana Ileana Tonca, remarcată încă din anul I de studiu, la Universitatea Națională de Muzică din București, unde s-a format sub îndrumarea profesoarei Georgeta Stoleriu, devenind solistă a Operei Naționale, apoi, din 1999, la Staatsoper Viena, unde am avut adesea ocazia să o aplaud, asemenea tuturor celor din sală (și din culise), conturând personaje cuceritoare, pe care le interpretează cu sensibilitate și naturalețe, cântând impecabil și expresiv partiturile respective, fie că este vorba despre Mozart sau Verdi, Massenet, Richard Strauss sau… Johann Strauss. Pentru că este poate cel mai credibil Oscar pe care l-am văzut și ascultat vreodată, la fel cum un alt paj – deci un alt travesti – Tebaldo, realizat însă pe cu totul alte coordonate, a încântat și în recenta montare cu **Don Carlo**, pentru că în Sophie din premiera operei **Werther** a adus farmecul, tinerețea și luminozitatea adolescentei vesele și îndrăgostite în taină, pentru că într-o altă Sofie – din **Cavalerul rozelor** – a știut să fie și elegantă și caldă luptătoare pentru dragostea ei, invitată să dea viață rolului și la Staasoper Berlin, pentru că în Adele este ca un foc de artificii, atât vocal, cât și scenic, amuzantă, simpatică și cochetă, pentru că și în operele pentru copii pare „făcută” să întrupeze un puști pus pe aventură, speriat sau poznaș în **35 Mai** sau o Prințesă Somnuleț încântătoare în **Mâncătorul de vise** sau o expresivă Wendy sau… Dar trece cu aceeași dezinvoltură și rigoare de la Siebel la Suzanna, de la Zerlina la Papagena sau Lisa din **Sonnambula** și Nanetta sau alte eroine pe cât de diferite, pe atât de ofertante pentru soprana care creează, de fiecare dată, o tipologie pregnantă și perfect adecvată sub toate aspectele.

Și dacă, eventual, cineva m-ar suspecta de subiectivism, cu siguranță comentatorii din Austria, care urmăresc aproape fiecare spectacol din stagiune, nu pot fi „acuzați” de așa ceva, dar au aceleași cuvinte de apreciere. Spre exemplu, la începutul anului trecut, Kerstin Voigt remarca, în „Die Neue Merker” nr. 2, „vocea ușoară, flexibilă, cu acut perlat, a Ilenei Tonca” în Sophie (1 ianuarie), apoi Johannes Marksteiner afirma, în aceeași revistă de mare prestigiu, că, în **Sonnambula** din 11 martie, „Ileana Tonca, într-o splendidă formă vocală, nu a lăsat, în Lisa, niciun aspect neîmplinit”, pentru ca despre același rol, interpretat câteva zile mai târziu, în 16 martie, Martin Robert Botz să considere că „Ileana Tonca a reușit să stăpânească rolul mai curând ingrat, dar cu două dificile arii, fiind încântător de privit și generând parcă mai multă simpatie pentru rivala Aminei decât predecesoarele sale”. În Zelina (8 mai), Elena Habermann sublinia că „a fost cea mai bună dintre cele 3 soliste. Este îmbucurător să vezi cum s-a dezvoltat continuu în această stagiune, vocea devenind tot mai suplă și chiar mai extinsă. Ea cântă ca o minunată lirică Zerlina; această încântătoare artistă a și jucat bine, fără probleme. Publicul se poate bucura atunci când 'provocarea' acestei artiste merge atât de departe.” În 26 mai s-a „transformat” în Elvira din **Italianca în Alger**, în care aceeași semnatară nota că, în „veșnic 'clevetitoarea' Elvira, Ileana Tonca a fost, într-adevăr, absolut fermecătoare”. În 13 noiembrie a apărut însă în Woglinde din **Amurgul zeilor**, în care Kurt Vlach afirma că „Ileana Tonca a oferit una dintre cele mai bune interpretări din întregul 'Inel'. Vocea sa este 'la înălțime' și cred că este păcat că nu a interpretat și 'Vocea păsării pădurii'”. Dar, în urmă cu câțiva ani, am ascultat-o în Pasărea pădurii din… **Siegfried**, cântată cu adevărat impresionant.

În prima zi din 2012 a fost din nou Adele, aplaudată și de Perte Dusek, cel care, în versiunea on-line a revistei, menționa că „a fost o convingătoare Adele, ambele arii constituind punctul culminant al reprezentației din 1 ianuarie”. Dar am aplaudat-o apoi și în Tebaldo, iar în 5 septembrie a debutat într-un alt rol dificil dar deosebit de interesant – Zdenka din **Arabella** -, sub bagheta reputatului Frans Welser-Most, directorul muzical al teatrului, revenind în opera straussiană și în 8-11-16 septembrie; urmărind primul spectacol, același Martin Robert Botz considera că „Ileana Tonca, în rolul flăcăului Zdenko (deghizata Zdenka), a realizat un personaj împlinit sub toate aspectele. (…) Cântul se pliază pe specificul furtunos al acestuia, iar vocea sa și cea a sopranei Camilla Nylund (în rolul titular) s-au armonizat perfect în frumoasa lor linie melodică.”

Și va continua să apară în alte personaje de succes din bogata sa galerie, ca de obicei în compania unor celebrități alături de care, de atâția ani, se simte „ca acasă”, pe una dintre cele mai importante scene lirice din lume. Așa cum va fi și în 31 decembrie, când va întrupa din nou o sprințară Adele, într-o distribuție în care renumitul tenor Ramon Vargas va fi… tenorul Alfred!...

Ce păcat că aici nu a mai fost invitată de ani și ani, reușind să o asculte doar cei care se află sau sunt în trecere prin Viena, acolo unde a susținut și un recital de lied la Musikverein, a cântat în partituri vocal-simfonice de anvergură, a primit, la Parlament, „Frauenkunstpreis” … Poate ar trebui să „ne amintim” și de artiștii noștri care au o carieră solidă, superlativ apreciată, dar nu se promovează ca alții…

Mihaela Ungureanu-Binder în „Falstaff”

Mă aflu împreună cu mezzosoprana Mihaela Ungureanu-Binder, reuşind să mă strecor printre admiratori şi autografele pe care le dă, să-i pun câteva întrebări după succesul premierei *Fastaff,* de o mare importanță la Regensburg, în Germania.

Astăzi, 18.05.2012 a avut loc premiera operei Falstaff, Mihaela Ungureanu–Binder a venit de la Viena la Regensburg, pentru rolul Doamnei Quickly. Cum a fost prima colaborare cu acest teatru?

Da, într-adevăr sunt pentru prima oară în acest teatru, unde de la început m-am simțit într-o atmosferă “germană”: seriozitate, rigurozitate, punctualitate... fenomene deja cunoscute în spațiul germanic. Dar, să revin la aceasta Premieră care este un eveniment important aici, mai ales pentru intendatul instituției care l-a susținut pe regizorul Ernö Weil în proiectul său de a-şi încheia contractul de 10 ani în acest teatru cu un spectacol deosebit şi cu voci remarcabile. Cum vezi că arată succesul acestei seri atât regizorul, cât şi întreaga companie sunt mai mult decât fericiți.

“Falstaff” un mare succes la Regensburg! Observ din nou, nu numai că eşti singura româncă pe afiş, dar şi că publicul german te-a aplaudat cu o “sonoritate” crescătoare arătându-şi bucuria de a te avea pe scena lor. Ce ai simțit când ai ieşit la aplauze?

Întâi, îți mulțumesc că mi-ai onorat invitația şi eşti aici împreună cu mine, deoarece puțini români au respectul artistului de a fi alături de el, susținându-l şi ascultându-l <live> în sală. E important ca publicul să simtă cu tine expresivitatea rolului, frumusețea muzicii, vibrațiile interioare şi să se bucure de mesajul direct al artistului. Da!, am avut bucuria şi în această seară să simt că publicul m-a înțeles. Oricum, fiecare artist ştie că publicul este acela care te clasează.

Ai avut dorința de a cânta acest rol, sau a fost o pură întâmplare?

Rolul este foarte frumos, orice mezzosoprană cu posibilitățile vocale pe care rolul le cere, îşi doreşte să-l cânte. Mi s-a propus de către agentul meu austriac şi timpul mi-a permis, aşa că am luat angajamentul. Nu cred că a fost o întâmplare, destinul vieții îşi spune de multe ori cuvântul.

În această seară ai cântat alături solişti cunoscuți ca: Johannes Schwärsky în rolul lui Falstaff, Anna Herczenik în rolul doamnei Alice Ford, Seymur Karimov - soțul doamnei Ford. Crezi că vocile celorlalți s-au îngemănat cu vocea ta?

Toți şi-au adus aportul şi cu toții am reuşit să aducem pe scenă jocul şi muzica comediei lirice. Cum am mai spus deja, pentru Verdi sunt necesare anumite calități vocale şi nu orice cântăreț poate fi o voce verdiană.

Colaborarea cu dirijorul japonez Tetsuň Ban a fost una simplă sau complicată?

Colaborarea mea cu dirijori japonezi are loc deja din primii ani de la Staatsoper - Viena prin Sergiei Ozawa, mai apoi desele mele turnee la Tokyo şi nu în ultimul rând angajamentele mele de la Berlin, München şi multe alte locuri. După părea mea colaborarea emoțională la un anumit nivel european este grea cu asiaticii, sensul cuvintelor în adevăratul lor substrat nu-l pătrund, de aceea e greu să simtă toate intențiile pe care le doreşte cântărețul. În schimb, se străduiesc mai mult decât ne putem noi imagina, având o forță de muncă uriaşă. Tot respectul în sensul acesta.

Care este următorul plan al mezzosopranei Mihaela Ungureanu – Binder?

De-a lungul carierei mele de peste 20 de ani, cântând pe scene internaționale, am dobândit o dorință enormă ca <încet, dar sigur> să ajung să cânt cele mai importante roluri de mezzosopranǎ adecvate culorii mele (speciale) de voce. O parte din aceste roluri am avut bucuria să le cânt deja. Sigur, mă voi bucura mereu de rolurile verdiene ca: Amneris, Ulrica, Azucena şi de repertoriul german a lui Richard Wagner şi Richard Strauss. Cum deja este cunoscut, acum doi ani am fost prima mezzosoprană româncă care a cântat rolul *Klytämnestra* din Elektra de R. Strauss, rol ce mi-a dat bucuria de a crea personajul cu sentimente şi trăiri interioare deosebite pe care demult doream să le dăruiesc publicului. Şi atunci, ca şi acum, succesul a fost senzațional!

Te consideri în “vârful” carierei?

Nici un artist inteligent nu se consideră în vârf până nu şi-a împlinit toate dorințele. Sunt deja foarte sus pe scara piramidei, însă, aproape de vârf.

Îți doresc ca planurile tale să se împlinească şi încă o dată felicitari pentru succesul din această seara unde “drapelul României” a fost din nou prezent.

Interviu realizat de **Corina KISS**

Muzica românească în prim-plan

Al. I. BĂDULESCU

Continuând o frumoasă tradiţie, în ultima parte a actualei stagiuni muzicale (24 mai a.c.), Filarmonica „Paul Constantinescu" din Ploieşti a prezentat, sub bagheta renumitului şef de orchestră **Radu Postăvaru**, un concert special, integral dedicat muzicii româneşti contemporane.

În deschidere, printr-un moment „**In memoriam Gabriel Iacob**" – orchestra şi dirijorul Radu Postăvaru au omagiat pe cunoscutul artist instrumentist şef de partidă violă **Gabriel Iacob,** care, în urma unei neiertătoare boli, la 5 aprilie a.c., în plin putere de muncă a trecut în lumea cea veşnică. În cei aproape 30 de ani în care a servit cu un exemplar profesionalism activitatea filarmonicii ploieştene, violistul Gabriel Iacob a dovedit preocupări şi în domeniul creaţiei muzicale instrumentale. Dintre lucrările semnate, dirijorul Radu Postăvaru a ales piesa „**Generic pentru orchestră**" din partitura – **Muzică de film**.

Apoi, publicul iubitor al marei şi adevăratei muzici, a audiat, cu deosebit interes, opusuri reprezentative din prestigioasa operă a reputaţilor maeştrii ai muzicii româneşti contemporane: **Viorel Munteanu, Dan Buciu** şi **Dan Dediu** şi o nouă creaţie instrumentală a tânărului compozitor **Grigore Cudalbu**, profesor al Universităţii Naţionale de Muzică Bucureşti.

Născut pe străvechiul şi sacru pământ din Bucovina românească, după ce a absolvit – cu brio – Conservatorul de Muzică „George Enescu" din capitala Moldovei (în prezent, Universitatea de Arte „George Enescu"), compozitorul, muzicologul şi profesorul universitar doctor **Viorel Munteanu**, în paralel cu ampla şi remarcabila activitate didactică, muzicologică

Horia Andreescu

şi de conducere – timp de 12 ani a Universităţii de Arte ieşene, s-a afirmat constant în universul compoziţiei muzicale. Numeroasele opusuri simfonice şi vocal-simfonice, de muzică de cameră, corale sau pentru voce şi pian, fac parte, în primul rând, din repertoriul permanent al filarmonicii din capitala Moldovei, dar şi a altor instituţii muzicale de concert din ţară şi de peste hotare, din arhiva sonoră a studiourilor de radio şi televiziune din Iaşi etc. Din acest incontestabil fond componistic, dirijorul Radu Postăvaru a propus, în acest an, una dintre recentele sale lucrări – **Concertul pentru flaut şi orchestră „Umbre şi geneze"**, o superbă construcţie sonoră în patru părţi. Partitura solistică - în care domină numeroase pasaje de virtuozitate ritmică şi melodică, intervale dificile dar cu evidentă măiestrie, rezolvate în structura generală a discursului muzical, a fost excepţional interpretată de inegalabilul flautist **Ion Bogdan Ştefănescu**.

Prima parte a programului s-a încheiat cu interesante pagini sonore pentru orchestră, sub genericul „**Două miniaturi**", scrise de unul dintre talentaţii compozitori ai generaţiei tinere, **Grigore Cudalbu**, care, prin talent şi ştiinţa în arta compoziţiei, dobândeşte importante progrese în lumea muzicală.

După respectiva pauză, îndreptăţite aplauze a primit excelenta interpretare a lucrării **„Suita nostalgică pentru flaut, vioară şi orchestră"**, o remarcabilă creaţie semnată în anul 2002 de către eminentul compozitor şi om de ştiinţă muzicală **Dan Buciu**, rector de onoare al Universităţii Naţionale de Muzică Bucureşti, piesă prezentată în primă audiţie absolută, la 25 octombrie 2003, de către Filarmonica bucureşteană, sub bagheta ilustrului şef de orchestră **Horia Andreescu**.

Autor incontestabil a zeci şi zeci de opusuri în aproape toate genurile muzicale ce au răsunat, cu brio, în interpretări de referinţă în compania unor mari orchestre şi dirijori din ţară şi străinătate, la care se adaugă o întreagă salbă de studii, referate şi comunicări, volume în domeniul muzicologiei şi activităţii didactice, precum şi mari împliniri, timp de două mandate (2000-2008), la cârma celui mai prestigios institut de învăţământ muzical universitar din România – Universitatea Naţională de Muzică Bucureşti, maestrul **Dan Buciu** face parte din galeria personalităţilor proeminente ale celei mai mari dintre arte – MUZICA (I.L. Caragiale).

Studiind, în profunzime, partitura – deosebit de complexă, a lucrării **„Suita nostalgică pentru flaut, vioară şi orchestră"**, dirijorul **Radu Postăvaru** – muzician de mare talent, aflat de câţiva ani buni în vârful piramidei generaţiei sale de şefi

Ion Bogdan Ştefănescu

de orchestră, şi, împreună cu cei doi vestiţi maeştri ai artei interpretative: Ion Bogdan Ştefănescu - flaut şi Gabriel Croitoru - vioară, au izbutit, să pună în valoare, la performanţe artistice greu de egalat şi de apreciat în cuvinte, întregul perimetru sonor de pe podiumul de concert, marcând, cu precizie, ideile şi pasajele sonore super ale discursului muzical.

Ultima lucrare din programul acestei neuitate Seri de muzică românească contemporană **„Plastic-Rock Concerto pentru flaut, vioară şi orchestră"**, face parte din portofoliul de valori perene ale muzicii româneşti şi ale maestrului **Dan Dediu**, rectorul Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti (din anul 2008) şi secretar al Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România. Ilustrul muzician este unanim apreciat în ţară şi peste hotare, multe dintre creaţiile sale simfonice, vocal-simfonice, de muzică de cameră etc. fiind adesea prezente pe afişele instituţiilor muzicale de profil din ţară şi străinătate şi comentate elogios de presa de specialitate.

Cei doi solişti concertişti – flautistul Ion Bogdan Ştefănescu şi volonistul Gabriel Croitoru au dovedit şi pe parcursul interpretării acestei remarcabile lucrări înalte performanţe artistice, apreciate de întreaga asistenţă prin repetate apauze.

La finalul concertului, reputatul muzician Dan Buciu, care a onorat prin prezenţa sa acest concert special dedicat muzicii româneşti contemporane – felicitând călduros pe cei doi străluciţi solişti – Ion Bogdan Ştefănescu şi Gabriel Croitoru, a ţinut să menţioneze – de faţă fiind şi semnatarul acestor modeste rânduri: „Domnilor, aţi fost excepţionali. Aţi cântat atingând nivelul perfecţiunii. Încă o dată, cele mai sincere şi călduroase felicitări", Aprecieri importante au fost adresate de maestrul Dan Buciu atât dirijorului **Radu Postăvaru**, orchestrei, dar şi conducerii instituţiei (director, profesorul Cornel Irimia), care, mai ales în ultimii ani, promovarea muzicii româneşti, a devenit o datorie de onoare. Sperăm ca astfel important evenimente muzicale să continue şi în stagiunile următoare, în care publicul ploieştean să aibă prilejul de a audia, ca şi în perioada anterioară a anului 1990, valorile perene ale muzicii simfonice şi de cameră – clasice şi contemporane româneşti, care pe plan european au cunoscut, de-a lungul timpului, elogioase comentarii în reviste de prestigiu.

Tuturor sincere felicitări!

Foto: Virgil Oprina

La mulţi ani, Domnule Profesor!

Lava BRATU

De ziua sa, maestrul **Remus Georgescu** ne-a făcut cadou o carte, numită simplu ***Gânduri despre muzică*** (Editura Sim Art, Craiova, 2012). Lucrarea atrage atenţia prin grafica sa (realizată de Brigita Almaşi, Ortensia Moraru şi Alfred Rece), beneficiază de un „Cuvânt înainte" semnat de maestrul Alexandru Racu şi a fost lansată la sărbătorirea unui secol de existenţă a Şcolii „Cornetti", inaugurând astfel o colecţie editorială care „va scoate la lumină o parte din opera unor iluştri profesori, absolvenţi sau elevi ai Şcolii". Prin acest volum cap-de-serie, capitala Olteniei a împlinit un frumos gest de omagiere a compozitorului şi dirijorului Remus Georgescu, la împlinirea a opt decenii de viaţă.

Mai tânărul său coleg, Alexandru Racu, se referă în primele pagini la omul Remus Georgescu, „distins, elegant, echilibrat, caracter integru, un adevărat aristocrat al muzicii", dar şi la stilul său de intelectual enciclopedic: „Vorbeşte şi scrie întotdeauna clar, logic, concis, esenţializat, numai despre ceea ce ştie. Ştie foarte multe şi le ştie bine". Conţinutul propriu-zis al cărţii este (după cum notează însuşi autorul, în prefaţă) o culegere de „exerciţii de peratologie muzicală", menite să „identifice limitele între care poate fi înţeleasă astăzi, libertatea necesară oricărei interpretări a muzicii". Mijloacele de dezbatere a temelor predilecte sunt cele ale pedagogului cu vocaţie, căci maestrul Remus Georgescu este profesor invitat al Facultăţii de Muzică din Timişoara încă din 1990, anul reînfiinţării acestei instituţii.

Remus Georgescu

Apare astfel o latură nouă a personalităţii sale, vulnerabilizată de comparaţiile peste timp: „Eram descumpănit de marea diferenţă dintre felul în care studiasem eu, cu profesorii mei, muzica, adolescent fiind sau student, lucrând zi şi noapte, citind partituri, cărţi de analize, de istorie a muzicii, de poezie sau de filosofie şi felul în care se mulţumesc cu mult prea puţin, cei mai mulţi dintre studenţii mei". Situat între masa actuală de aspiranţi la o licenţă în muzică şi amintirea unor magisteri impunători ca Mihail Bârcă şi apoi Mihail Jora, Paul Constantinescu, Marţian Negrea, George Georgescu, Leon Klepper, Zeno Vancea sau „maestrul venerat Constantin Silvestri", profesorul Remus Georgescu, puternic responsabilizat de noua sa misiune, s-a dedicat exemplar domeniului educaţiei, cu toată credinţa şi seriozitatea care îl caracterizează.

Din perspectiva dublei sale experienţe, de compozitor şi om de scenă, muzicianul aflat acum la catedră a deschis capitole de analiză vitale, cum ar fi relaţia compozitor - interpret. „Misiunea unui interpret al muzicii este în egală măsură un sacerdoţiu şi un apostolat. Interpretul poate fi considerat profetul compozitorului, mărturisitorul lui" - spune Remus Georgescu. Nu lipsesc antitezele între interpretul autentic, cu mesaj incandescent, „al cărui discurs va fi întotdeauna fascinant", şi interpretul fără flacără şi capacitate de transfigurare a partiturii, al cărui discurs „va fi monoton, incoerent, plicticos («limba de lemn»)". În interiorul acestui cerc magic dintre compozitor şi interpretul cu har, „eliberat de mode trecătoare", se plasează şi publicul, beneficiar al „dialogului a doi creatori". La misterul şi măreţia acestui triumf al spiritului, profesorul îşi invită apoi ucenicii, îndemnaţi să perceapă fenomenul cu emoţia rafinată a profesionistului: „Priviţi o orchestră simfonică în acţiune pe scenă, înconjurată de un public tăcut şi veţi asista la una dintre cele mai înalte forme de civilizaţie. Adăugaţi la aceasta capodoperele create de geniul marilor compozitori şi veţi avea imaginea unui miracol unic".

Rezultat al unor meditaţii în singurătate (de multe ori la Mănăstirea „Sf. Ana" de la Rohia), exegezele maestrului Remus Georgescu poartă titluri şi subtitluri precum „Recitindu-l pe Boulez" („cel mai fascinant muzician aflat în viaţă"), „Invenţie-tehnică-limbaj", „Scriitură-ucenicie-percepţie", „Despre autenticitate", „Spaţiu şi timp". Sunt pagini elevate de interdisciplinaritate, în care etica şi morala creştină însoţesc cu discreţie discursul ştiinţelor muzicale. Uneori, îndemnuri apostolice întăresc mesajul profesorului. „Râvniţi cu înflăcărare la darurile (charismele) cele mai înalte (Sf. Apostol Pavel, Epistola întâia către Corinteni, 12.31)" - sună unul dintre finalurile sale de curs...

Pe această credinţă de nezdruncinat în forţa progresului şi a educaţiei s-a dezvoltat întreaga strategie a conţinutului şi a stilului său inventiv, atrăgător, elegant. Iată, de pildă, un knock-out plin de... farmec, aplicat „conceptului" de mediocritate: „Megalomania mediocrităţii are nevoie de o lume liliputană pentru a crea iluzia dominării. Incapabilă să se ridice prin propriile merite (inexistente sau insuficiente), mediocritatea încearcă să se înalţe coborându-i şi discreditându-i pe cei din jur. Ea este corozivă, toxică, corupătoare. Iubeşte şi practică, ea însăşi, flagomeria, este maestră în arta vituperării, este sicofantă, versatilă, factice. Certitudinile sunt semnele prezenţei sale. Ea are întotdeauna răspunsuri, ea ştie, are un punct de vedere, este în permanenţă convinsă că are dreptate. Are o atitudine ancilară faţă de superiori, îi judecă cu asprime pe cei din jur şi este întotdeauna mulţumită de sine. Ea urăşte concurenţa, competiţia, fiindcă ştie de la început că ar fi perdantă. Ea nu doreşte să fie deranjată, să se amestece cineva în treburile sale, să i se creeze probleme a căror rezolvare ar da-o de gol. [...] Leitmotivele sale obsedante sunt neamestecul în treburile interne şi secretomania; deviza sa este «Cine nu este cu noi este împotriva noastră»".

Ai crede că, odată intrat în raza „floretei" sale, eşti pierdut, sau aşa li se pare studenţilor, la început. Că nu este aşa o spun mărturiile lor ulterioare despre grija aproape părintească cu care maestrul îi atrage în sferele înalte ale muzicii, ca şi despre ţinuta sa de „castelan plin de demnitate". Citez o fostă studentă care a scris despre fineţea intelectuală a profesorului său, dar şi despre faptul că ne aflăm în faţa unei conştiinţe pentru care muzica reprezintă un „proiect" de lungă durată, un lanţ trofic de generaţii în care nimic nu este ireparabil dacă se investeşte în tineri şi în aspiraţia spre desăvârşire. Iată un fragment revelator: „Deşi vede clar tarele mediului studenţesc, continuă să investească în munca de calitate, [...] fără a se descuraja atunci când rezultatele nu sunt pe măsură. Sper că vă amintiţi cum afişa reprogramări ale cursurilor pierdute, cum îşi pregătea la secundă fiecare audiţie, cum venea cu geanta plină de partituri, cum invita instrumentişti care să ne exemplifice. Şi mai e ceva: i s-a părut întotdeauna firesc ca lucrurile să fie bine făcute, aşa încât nu se entuziasma de ele. [...] Pentru că nu este nimic extraordinar, ci doar normal. Iată un mod subtil de a ridica ştacheta calităţii".

Cele aproape 200 de pagini ale cărţii oferă şi posibilitatea de a cunoaşte lecturile preferate ale autorului (capitolul „Miscellanea") şi permisiunea de a intra în intimitatea biografiei sale („Povestea vieţii"). Nume mari, aşadar, şi stop-cadre de memorialistică, zbucium şi bucurie, totul în jurul reperului numit „Muzică". Definiţii: „o formă a iubirii de oameni", „cea mai definitorie «scorneală» a omului", „o lecţie de smerenie"... Morala: „A trăi creând muzică este, cred, suprema fericire ce poate fi hărăzită unui om"...

FRANZ SCHUBERT ŞI LIEDUL ROMANTIC

Mariana POPESCU

Creația vocală de cameră reprezintă una dintre componentele esențiale ale muzicii, care a incitat şi incită la numeroase cercetări privind atât latura muzicologică, cât şi cea interpretativă.

Volumul *„Franz Schubert şi liedul romantic*", aparținând lector univ. dr. Gabriela Oprea, de la Facultatea de Arte din Constanța, constituie încă un demers în acest sens, în scopul de a aduce noi clarificări ale temei puse în discuție.

Autoarea abordează o temă generoasă – aceea legată de liedul schubertian, din perspectiva muzicianului care aprofundează acest gen, ca pianist acompaniator şi care în cercetarea sa, urmăreşte problemele legate de interpretarea vocală, cât şi rolul pe care-l are pianul în acest gen.

Gabriela Oprea demonstrează faptul că numele lui Franz Schubert nu s-a legat în mod întâmplător de liedul romantic, acesta fiind rezultatul firesc al pasiunii compozitorului, deopotrivă pentru muzica vocală şi pentru pian.

În Capitolul I, intitulat *„Miniatura muzicală vocală* şi metamorfozele *ei stilistice de-a lungul timpului"*, autoarea se axează pe un scurt istoric al apariției liedului ca gen, pornind din sec. al XIV – lea (când apare liedul polifonic), trecând la liedul în accepțiunea compozitorilor clasici, subliniind rolul poeților romantici: Goethe, Schiller, Heine, ale căror versuri au influențat evoluția acestui gen. Autoarea subliniază faptul că evoluția liedului este determinată în egală măsură de perfecționarea tehnicii vocale, cât şi a celei instrumentale.

În Capitolul dedicat liedului schubertian, intitulat *„Creația camerală a lui Franz Schubert şi mirajul poeticului"*, autoarea reliefează importanța liedului în creația compozitorului care a realizat chiar o varietate de lieduri, de la o singură voce, la 2, 3 şi 4 voci sau cvartete duble de voci bărbăteşti, în majoritate fiind cu acompaniament de pian.

Subcapitolul *„Liedul în creația lui Franz Schubert"-conotațiile stilistice ale genului"* tratează liedul schubertian în toată complexitatea sa, pornind de la o retrospectivă a liedului german din a II-a jumătate a sec. al XVIII-lea. Este subliniată măiestria compozitorului în transpunerea pe plan muzical a versurilor aparținând unui număr impresionant de poeți, de la nume mari precum Göethe, Heine, Novalis, Matthison, Rückert, până la poeți mai puțini cunoscuți şi poeți anonimi. Compozitorul, prin liedurile sale, a adus celebritate unor poeți mai puțini cunoscuți, cum ar fi Wilhelm Müller, în ciclurile „Die schöne Müllerin" şi „Winterreise".

Deosebit de interesant este capitolul dedicat *„Rolului pianului în liedul lui Franz Schubert*", autoarea tratând cu minuțiozitate „partea instrumentală a liedului", fiind prezentate tipuri de acompaniament: acompaniamentul armonic-inactiv, care se limitează doar la susținerea vocii; acompaniamentul de atmosferă , acompaniamentul ce pictează un décor "ce reflectă sufletul".

Gabriela Oprea apelează la clasificarea făcută de André Coeuroy, în *„Les Lieder de Schubert",* prin exemplificările sugestive punând în evidență strânsa legătură dintre muzică şi text, specifică liedului schubertian. Sunt prezentate şi alte caracteristici ale stilului schubertian şi anume modul de tratare a vocii şi pianului, pe plan egal, ca importanță expresivă şi muzicală: „Pianul întreabă, vocea răspunde sau invers; formulă dragă lui Schubert, nu numai în lieduri, ci şi în toată muzica sa instrumentală". Un aspect de o deosebită originalitate a lucrării, îl reprezintă faptul că autoarea realizează o analiză a liedurilor „prin prisma tonalităților", a nuanțelor, a tempo-urilor, aspecte care pun în evidență cumpătarea compozitorului ce nu doreşte a fi "adeptul exceselor".

Capitolul al III-lea tratează *„Liedul german după Franz Schubert şi reprezentanții săi – Robert Schumann, Felix Mendelssohn Bartholdy, Johannes Brahms, Hugo Wolf, în contextul dezvoltării artei interpretative vocale a secolului al XX – lea*". Este o viziune de sinteză, cu aplicabilitate în interpretarea unui gen care se bucură de mare popularitate în sălile de concert.

Autoarea face referire la creația de lied a lui Robert Schumann, care a dezvoltat tradiția schubertiană, "dând pianului o mai mare contribuție în configurarea imaginii", acesta devenind partener egal cu vocea, sonoritățile sale contribuind la redarea expresivității textului poetic.

Este prezentată creația de lied a compozitorului Johannes Brahms, pe care Gabriela Oprea îl consideră ca fiind un continuator al lui Schumann, pe linia naturaleții şi simplității melodice. Felix Mendelssohn – Bartholdy, un adevărat inovator - creator al liedului instrumental, este descris ca un romantic mai „temperat", fiind mai echilibrat şi rațional în transmiterea pe plan muzical a sentimentelor. La Hugo Wolf, este reliefat faptul că liedul capătă profunzime psihologică, acompaniamentul fiind dezvoltat după principiul fuziunii muzicii cu textul. Subliniază un aspect important în evoluția liedului şi anume că Hugo Wolf personalizează acompaniamentul pianistic, pianistul depăşind rolul de acompaniator.

Tabloul general al evoluției liedului este completat în subcapitolul intitulat *„Romantismul muzical şi şcolile de compoziție în domeniul miniaturii vocale în Franța, Italia, Rusia, Spania şi Norvegia*".

Autoarea readuce în prim plan creația de lied a compozitorului Franz Schubert „poetul pianului şi al vocii", făcând referiri asupra *"Perenității creației schubertiene în dimensiunea miniatural – vocală a şcolii de cânt"*.

În ultimul capitol – „Concluzii", autoarea se referă la importanța liedului schubertian în contextul vieții moderne, în care compozitorul ne apare „ca o metamorfoză a unui ideal suprauman de a trăi prin artă".

Gabriela Oprea subliniază rolul pianului în interpretarea liedului schubertian, implicarea lui în gradarea tensiunii către momentul culminant, de la profilul liniei melodice la complexitatea acompaniamentului. Pianistul trebuie să aibă capacitatea de a induce „acompaniamentului aparent convențional, valențe de subtilitate şi profunzime în raport cu textul poetic, în liedul schubertian neexistând nimic întâmplător, iar pianul fiind un glas necesar în transmiterea mesajului expresiv".

De un deosebit interes sunt constatările desprinse din practica personală a autoarei, în legătură cu problemele de digitație, în cazul folosirii transpoziției unor lieduri, în condițiile în care este necesară adaptarea lor în funcție de disponibilitățile tehnice şi de ambitusul vocal ale interpretului.

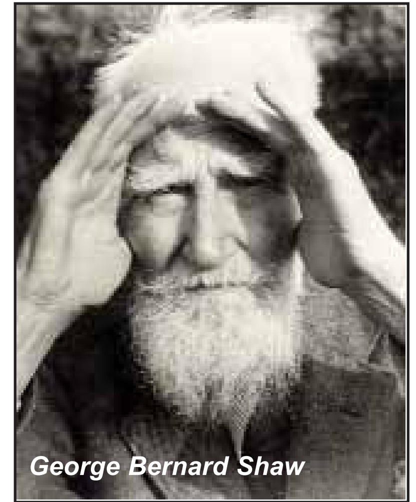
Volumul Gabrielei Oprea este alcătuit pe o documentație impresionantă. Pe lângă valoarea muzicologică, lucrarea se impune şi ca un îndreptar de ordin practic, util atât interpreților vocali, cât şi instrumentiştilor acompaniatori.

Marea şi Bach

Doina MOGA

În anul 1935, Bernard Shaw, pe atunci şi un incomod, temut şi reputat critic muzical – întrucât ştia, profesional vorbind, mai mută muzică decât destui alintaţi ai vremii, fie ei compozitori, dirijori, critici sau factori de decizie în domeniu – făcea, într-una dintre publicaţiile ce-i găzduiau articolele, o mărturisire care m-a uns pe inimă. El spunea că: „Dacă ar fi să îmi trăiesc încă o dată viaţa, mi-aş închina-o pentru instalarea de căşti şi microfoane sau ceva asemănător pentru ca zgomotul făcut de amatorii de muzică maniaci să fie auzite numai de către ei. În Germania încalci legea atunci când cânţi la pian cu geamul deschis. Dar ce faci cu cei din casă? Faptul de a cânta la un instrument muzical într-o încăpere care nu este perfect izolată fonic ar trebui să fie considerată drept **crimă**. Acelaşi reguli trebuie aplicate şi megafoanelor, iar pedeapsa: confiscarea”… Şi atunci în 1935, el se referea la amatori care de bine de rău cântau la un instrument muzical, nu la afonii care rag, zbiară şi se răzbună pe câte un instrument muzical ucigându-l. De multe ori mă întreb ce s-ar fi făcut, sau ce ar mai fi propus astăzi Bernard Shaw dacă şi-ar retrăi viaţă acum şi aici, când toate acele căşti, microfoane, săli fonice au fost inventate, probate, instalate, dar sunt utilizate cu infinită economie şi privite ca ciudate excepţii. Ce ar mai fi zis despre „amatorii maniaci” la noi o categorie de *muzicieni* trataţi ca genii, priviţi ca vedete şi care zbiară aproape continuu în megafoanele şi microfoanele întoarse spre exterior, îmbolnăvindu-ne timpanele şi împroşcând atmosfera cu grosolănii, zgomote şi scrâşnete care invadează tot spaţiul vital. Absolut tot: case, magazine, parcuri, străzi, plaje, pajişti, cafenele, restaurante, taxiuri, etc văduvindu-ne astfel de locuri unde să ne putem bucura de liniştea naturii şi de muzicalitatea ei. Probabil că îngrozit de toate astea ar fugi mâncând pământul, iar până atunci, ar găsi ceva înţelept de sugerat.

În ceea ce mă priveşte, oripilată de această agresiune auditivă, am căutat cu multă răbdare şi determinare şi cu greu recunosc am găsit aici acasă (pentru că prin alte ţări, pe unde umblu, nu există asemenea catastrofe) două-trei locuri, unde chiar şi B. Shaw s-ar simţi mulţumit, liniştit şi chiar încântat. Unul dintre ele este surprinzător chiar la malul mării, undeva foarte la îndemâna constănţenilor, de fapt o plajă pe care o cunosc şi frecventez încă din copilărie. Aşa că an de an spre începutul toamnei, revin la Marea, care îmi oferă de fiecare dată, poate în semn de apreciere a iubirii ce i-o port, câte un cadou special. Acum el a venit chiar în preajma zilei mele de naştere, sub forma unui grandios spectacol format dintr-o succesiune de concerte irepetabile, în principal susţinute de *mare*, care cu valurile ei mari învolburate sau delicate, brodate cu dantelă albă, îşi spunea povestea într-o baie de tonalităţi, armonii şi modulaţii nemaiîntâlnite. Vibrato-ul gigant, emoţionant şi mişcător la propriu, finalizat la fiecare frază de o monumentală percuţie, în contrapunct cu claritatea unei elegante cantilene, înlocuită apoi brusc de avalanşa armonică, face ca muzica ei să fie de o forţă şi imaginaţie indescriptibilă. Ascultam de-a dreptul fermecată această *fantastică* a mării când prin nu ştiu ce miraj, se aude dinspre singura tavernă de deasupra plajei, un pian. Un pian care instant câştigă terenul acustic, de parcă marea generoasă cu *egalii ei* îi oferă scena, aşezându-se liniştit să asculte şi ea minunea. Se cânta Bach, cu o profunzime greu de atins. Ascultându-l, am avut senzaţia vizualo-auditivă a verticalităţii maestuoase a coloanelor unei catedrale gotice cu nuanţa şi lumina, tăcerea şi gândirea atât de caracteristică polifoniei lui Bach. Era Coralul din *Cantata 147*. Apoi au urmat *Variaţiunile Goldberg*, pline de culoarea barocului ornamental, unde interpretul conduce într-o notă foarte personală în sensul autenticităţii ei, fiecare linie melodică, conferindu-i tente speciale în suprapunea variaţiunilor cu bogăţia temelor ce se ridică deasupra ţesăturii unitare a contrapunctului. După ultima notă, s-a lăsat o tăcere aproape dureroasă. Marea şi aerul erau parcă în extaz, iar mie mi-au trebuit minute bune ca dezmeticindu-mă să realizez că tocmai am fost martora unui concert magic şi unic cu o muzică divină, un decor infinit şi o interpretare magistrală (dată de inconfundabilul pianist Wilhelm Kempff). Oare lui Bernard Shaw i-ar fi plăcut? Cred că l-ar fi emoţionat de-a dreptul, deşi rar în cariera lui de critic s-a întâmplat asta. Doamne!!! Ce minuni poate face natura împreună cu geniul uman!... Asta în locuri izolate şi nenăpădite de „amatorii maniaci”.

George Bernard Shaw

Anunţ

Biroul de critică muzicală şi muzicologie al U.C.M.R. anunţă începerea înscrierilor pentru

Simpozionul Internaţional de Muzicologie GEORGE ENESCU, ediţia 2013.

Persoanele interesate sunt rugate să trimită prin email (simpozion.enescu@gmail.com) sau prin Facebook (Simpozionul-international-george-enescu) o intenţie de participare, titlul şi rezumatul de 300 de cuvinte într-o limbă străină. Termen: 15 noiembrie.

Urmează procedurile de evaluare, recomandările şi invitarea celor acceptaţi.

Şi de această dată toate cheltuielile de participare şi de tipărire a volumului de Proceedings vor fi suportate de organizatori.

Mihai Cosma, coordonator ştiinţific

Duete, dueluri, viori... compozitori

Grigore CONSTANTINESCU

S-a mai adăugat o toamnă şi iată că invitația la un nou “duel al viorilor” se repetă, încadrată de formula altui turneu național, susținut tot de **Liviu Prunaru** alias *Stradivarius1694*, **Gabriel Croitoru** alias *Guarneri del Jesu 1730*, în complania pianistului Horia Mihail, la clapele unui pian Bösendorfer sin secolul XX. Circuitul, desfăşurat între 12 şi 25 septembrie, are drept centru simetric bucureştean al itinerariului, la stânga - Galați, Iaşi, Bacău, Piteşti şi, la dreapta - Ploieşti, Sibiu, Timişoara, Cluj Napoca. Principala componentă a celui de al doilea “Duel al viorilor”, caracterizată de organizatori drept PROIECT, poartă două semnături : “Radio România Cultural” şi “Accendo”, cu producători: TVR şi Radio România Regional. Putem încheia astfel fişa evenimentului care, în teritoriul cultural al dialogurilor imaginate de Societatea română de Radiodifuziune cu melomanii, şi-a conturat un specific aparte al manifestărilor pentru noua stagiune a “Turneelor naționale”. Distincțiile caracteristice sunt sinteza atractivității succesului bazată pe accesibilitate, repertoriu, celebritate. Rezultatul gândirii celor care au construit proiectul este vizibil prin afluența publicului şi aspectul interesant al orizontului stilistic. Ne oprim asupra celui de al doilea program dedicat violonisticii, în care interpreții au propriile lor argumente – profesionalism şi talent, de o parte, instrumente de legendă din tradiția lutierilor italieni - Stradivarius, Guarnieri - pe de altă parte. Desigur, important este ca revenirea să nu însemne repetare, ca rezultat al prospectărilor repertoriale într-un program construit cu « precugetare ».

Prima parte a recitalului are ca susținere, din partea violoniştilor şi pianistului, acea dorință de a obține bunăvoința şi bucuria ascultătorului pe principiul *captatio benevolentie*, altfel spus, oferta de pagini aflate în orizontul sentimentului şi velocității, cu semnături aparținând lui Kreisler, Elgar, Smetana, Hubay, Svendsen, Sarasate şi Sostakovici. Cine participă la astfel de demonstrații afective, renunță uneori să se limiteze doar la un anume tip de aprecieri privind sunetul instrumentului, frazarea, legatorul, tehnica, stilul sau temperamentul executanților. Impresiile le preia împreună şi păstrează în memorie preferința pentru toate cele bune. Pentru Gabriel Croitoru versus Liviu Prunariu, nu este dificil să-şi farmece spectatorii, deoarece amândoi, aflați la lumina împlinirii maturității, parcurg un drum al carierei marcat de reuşite pe planul interpretării, dar şi a ştiințelor pedagogiei artistice. Se justifică astfel şi modificarea direcției de conținut în secțiunea secundă a programului lor, cu pagini baroce (Händel), post romantice (Moscovski) şi moderne (Prokofiev) în care noutatea şi dificultatea realizării se unesc cu raritatea audiției. Nu-l uităm pe Horia Mihail, un pianist cultivând discreția planului sonor pentru a favoriza glasul viorilor, cărora la acordă sprijinul unei frazări şi ritmici impecabile, unindu-se cu partenerii de podium când oferă, ca supliment, un amuzant ***ragtime*** de Scott Joplin.

„...vreau să pun în evidență calitățile viorii mele. Am încercat să unesc virtuozitatea cu melodia, romantismul şi melancolia.” spune Liviu Punariu; *„... sunt sigur că vor fi pe gustul oricărui meloman... Am convingerea că voi reuşi să evidențiez, şi de data aceasta, calitățile viorii Guarneri în raport cu Stradivarius.”*adaugă Gabriel Coitoru. Un duel ce se încheie zâmbind, o luptă a păcii, iată morala. Foto: Virgil Oprina

Constantin Catrina – „Muzica şi muzicienii Cetăţii", vol. II

Liliana IACOBESCU

Semnalăm cu bucurie apariţia acestui volum, la Editura „Fântâna lui Manole", Râmnicu-Vâlcea, 2012, volum care aduce noi şi bogate informaţii despre viaţa muzicală a Braşovului. Cu o rară pasiune, Domnul Constantin Catrina şi-a dedicat întreaga viaţă studierii documentelor legate de oraşul de sub Tâmpa şi iată că acum ne mai dăruieşte câteva perle din comoara adunată cu trudă de-a lungul anilor.

În prim plan, apar câteva figuri cunoscute, care au fost nu numai mari muzicieni, dar şi cărturari militanţi, ca Gheorghe Dima, Ciprian Porumbescu, Nicolae şi Timotei Popovici, Gheorghe Ucenescu, Iacob Mureşianu. În plan secund, autorul se ocupă de oameni mai puţin cunoscuţi, dar care au pus fiecare, prin râvna lor, o cărămidă la ridicarea muzicii româneşti. Rând pe rând, sunt evocate evenimentele de la 1877, când coruri, teatre, lăutari, fanfare, orchestre, luau parte cu trup şi suflet la Războiul pentru Independenţă, ce anunţa Marea Unire din 1918; urmează mărturii despre turneul de o lună al Corului Metropolitan din Iaşi (1890), condus de Gavriil Musicescu, care, prin ţinuta artistică şi repertorială, a influenţat viaţa muzicală a sfârşitului de secol XIX; apoi sunt prezentate două reviste literar-muzicale: „Anuarul STR" (1895-1898) şi „Revista Teatrală" (1913-1914).

Un capitol special este dedicat fanfarelor militare şi civile, care au contribuit la progresul vieţii muzicale din oraşele noastre (sec. XVI-XX).

Mai departe, autorul se ocupă de învăţământul muzical braşovean, începând cu Gimnaziul românesc din Şcheii Braşovului (1850), ce avea ca scop „formarea unui caracter uman nobil" şi terminând cu Conservatorul „Astra" (1928-1949), cea mai înaltă formă de organizare a învăţământului muzical la Braşov.

Cartea se încheie cu evocarea unor iluştri muzicieni (în limba germană): George Enescu, Georg Simonis, Michael Zikeli şi W.G. Berger (ultimul în limba română).

Mulţumind distinsului cărturar pentru generozitatea cu care ne pune la dispoziţie atâtea izvoare inedite, îi dorim sănătate şi noi succese editoriale!

Mărturii din Timişoara

Constantin-TUFAN STAN

Maria Bodó, distinsa profesoară de pian timişoreană (care traversează, de decenii, cu învăţăceii săi – într-un rar şi spectaculos demers –, un sinuos şi complex traseu pianistic, încununat de un eclatant succes, din clasa I până la absolvirea Facultăţii de Muzică), deopotrivă un prodigios şi scrib muzicolog (consistenta sa teză doctorală dedicată creaţiei pianistice bănăţene interbelice s-a constituit deja într-un preţios reper muzicologic), ne-a dăruit, recent, cel de-al doilea volum dedicat publicisticii lui Dezső Járosy (1882, Lenauheim – 1932, Eger), un eminent şi polivalent muzician timişorean (cronicar şi critic muzical, muzicolog, dirijor, organist, compozitor) care a dominat spaţiul publicistic, muzicologic şi concertistic bănăţean în prima jumătate a secolului XX.

Primul tom (*Járosy. Opera Omnia 1. Muzica simfonică la Timişoara în anii 1920*, Editura Gutenberg Univers, Arad, 2010) debutează cu o cvasiexhaustivă incursiune biobibliografică, extrem de utilă pentru a ne raporta, contextual, la trepidanta atmosferă muzicală a burgului bănăţean, conectat la cele mai importante evenimente europene contemporane. Ne sunt relevate, documentat, cu o pedantă trimitere la surse şi bogate adnotări, dimensiunile personalităţii lui Dezső Járosy: licenţiat în teologie, cu studii la Academia de Muzică din Budapesta, capelmaistru al corului Domului timişorean, profesor de canto la Seminarul Teologic Romano-Catolic din Timişoara, profesor de muzică liturgică de rit catolic la Academia de Muzică budapestană, prodigios şi competent critic şi cronicar muzical, prolific muzicolog (cu scrieri de estetică sau închinate muzicii gregoriene, dar şi autorul unor consistente portrete şi analize dedicate unor corifei ai artei componistice: Grieg, Brahms, Wagner, Rimski-Korsakov, Chopin). Cea mai importantă contribuţie sub aspect publicistic rămâne însă fondarea, în 1916, a periodicului „Zenei Szemle" („Revista de muzică"), o voce singulară, de înaltă ţinută profesională în peisajul publicistic bănăţean, în care au fost consemnate, prin cronici, recenzii, eseuri şi analize, cele mai

importante secvenţe muzicale din istoria muzicii timişorene.

Sunt surprinse, într-o densă succesiune publicistică, tribulaţiile privind fondarea unei orchestre simfonice la Timişoara, de la încropirea unei aşa-numite Orchestre Comunale, în 1920, aflate sub bagheta lui Gida Neubauer – eveniment urmat de alte asemenea iniţiative, datorate lui Guido Pogatschnigg, Béla Tolnay şi Leo Freund –, până la statuarea şi cristalizarea unui ansamblu semiprofesionist, Orchestra Asociaţiei „Amicii Muzicii", care avea să definească, în perioada interbelică, spiritul muzicii culte, practicate la cel mai înalt nivel în vechiul burg regal.

Volumul secund, *Járosy. Opera Omnia 2. Muzica de cameră la Timişoara în anii 1920* (apărut în 2012, în aceleaşi excelente condiţii grafice, la editura timişoreană Gordian), reuneşte un complex evantai de cronici muzicale ale unor concerte camerale, prezentate bilingv, aidoma primului volum (în original, în limba maghiară, şi, în paralel, într-o reuşită traducere în limba română, prin utilizarea unui lexic adecvat, într-o fluentă şi expresivă exprimare), ordonate cronologic, care panoramează principalele evenimente concertistice care au marcat viaţa muzicală timişoreană în perioada interbelică, demers util publicului larg meloman, dar mai ales istoriografilor muzicali în configurarea cât mai obiectivă a istoriei muzicii bănăţene, caracterizată prin numeroase şi, uneori, pilduitoare interferenţe, într-un spaţiu multilingv, cu valenţe cosmopolite. Pas cu pas, după un studiu dedicat de îngrijitoarea ediţiei tradiţiei muzicii camerale în oraşul de pe Bega şi a contribuţiei lui Járosy în cultivarea perpetuă a publicului aplecat spre acest gen, suntem cuprinşi, parcă, de vraja sonorităţilor camerale ale cvartetelor „Tomm", „Waldbauer-Kerpely", „Rosé", „Ševčik", precum şi ale interpreţilor care au înnobilat, prin măiestria lor, scenele de concert timişorene, întreţinând o elevată atmosferă culturală: Karl Mathez, Leo Freund, Marta Schwenk, Dezső Delmár, Doro Gorianz.

Într-o apreciere conclusivă, considerăm extrem de binevenite cele două contribuţii istoriografice ale Mariei Bodó, remarcabile mărturii ale unei epoci revolute, care au darul de a reconstitui secvenţe mai puţin cunoscute şi de a corija unele ambiguităţi informaţionale din tumultuoasa istorie muzicală bănăţeană. Cele două tomuri se constituie în indispensabile instrumente de lucru pentru orice muzician profesionist care vrea să desluşească înţelesul baroc al muzicii din acest colţ de ţară.

Ilustrate muzicale de la Sopot

Organizat de TV poloneză, Festivalul Internațional de Muzică de la Sopot, numit între anii 1977–1980 Intervision Song Contest, este unul dintre cele mai longevive concursuri de gen, comparat adeseori cu Eurovision-ul. Şi totuşi organizatorii au vrut să dea mereu o replică acestuia prin faptul că au deschis „uşa” şi concurenților din țări precum Cuba, Republica Dominicană, Mongolia, Noua Zeelandă, Nigeria, Peru sau Africa de Sud. Festivalul de la Sopot a

Ira

debutat în 1961 la... Gdansk, iar din 1964 s-a mutat pe scena Forest Opera (Opera Lesna), aflată la Sopot, într-una din cele mai frumoase stațiuni la Marea Baltică. Astăzi este o destinație turistică irezistibilă şi un port pentru yachturi şi catamarane de lux. Neschimbată peste ani a rămas superba clădire a „Grand Hotel”. Aflată pe malul mării, a fost cartierul general al Festivalului care are loc în luna august. Festivalul a fost întrerupt între anii 1981 – 1983, 1999 - 2004 şi 2010 – 2011 şi s-a reluat chiar în acest an, în perioada 23-25 august.

Pe aici au trecut şi mulți interpreți români, vedete ale muzicii uşoare care au cucerit premii, în condițiile în care chiar şi numai participarea la un festival de o asemenea anvergură era o onoare. Începând cu regretatul Nicolae Nițescu, artistul care, în 1961, a adus pentru România primul premiu obținut la un Festival Internațional... În 1968, la cea de-a VIII-a ediție a concursului țara noastră a fost reprezentată de Margareta Pâslaru (la secțiunea “Cântecul nu are frontiere”), Aurelian Andreescu (la secțiunea “Ziua Discului”), de compozitorul Nicolae Kirculescu şi dirijorul de Alexandru Imre, membri în juriile celor două secțiuni. Margareta Pâslaru a interpretat două piese româneşti - “Dorule” de Temistocle Popa şi “La un pas de fericire” de Radu Şerban. Pentru interpretarea piesei compozitorului polonez Riszard Siellichi - “Viva Maria” (versiunea românească a textului i-a aparținut), Margareta Pâslaru a cucerit Premiul III. Şi tot cu Premiul III a fost distins şi Aurelian Andreescu la “Ziua Discului”. Au fost atunci 34 de țări participante. În 1973 au concertat aici cei de la “Phoenix”. După ce în 1974 Mirabela Dauer a început seria colaborărilor cu TV din Varşovia, Katowice şi Cracovia şi a efectuat lungi turnee cu formația “NO-TO-CO”, zece ani mai târziu a obținut la Sopot Premiul Interviziunii cu melodiile “Darul Copiilor” şi “Teatrul de păpuşi”, compuse de Marcel Dragomir. În 1975 Corina Chiriac a reprezentat TVR şi a cucerit Premiul I “Privighetoarea de chihlimbar” cu piesa “Niciodată” de Aurel Giroveanu. Ca şi Mirabela, avea să cucerească şi ea Polonia în 1978, după ce a primit la Poznan Premii la Creație cu piesele “Vorbe de foc” (Dan Ştefănică) şi “Învață să ştii” (Cornel Fugaru) şi i s-a rezervat un show televizat de o oră în regia lui Josef Lauer. Şi, ca un arc peste timp, în anul 2008, succesul înregistrat în top-urile muzicale poloneze de piesa “Rain”, le-a adus o invitație la Sopot Hit Festival lui Marius Nedelcu (fost component al trupei Akcent) şi Giuliei.

“Am făcut parte încă din anii ’70 din echipele de voluntari şi apoi de organizatori ale Festivalului şi am cunoscut mulți interpreți români. Erau mereu concurenți de temut, deşi aici, la Sopot veneau şi solişti consacrați care triumfaseră la multe festivaluri importante. Au cântat aici pe vremuri şi culmea, nu au câştigat premii Karel Gott, Sofia Rotaru, Demis Roussos, Charles Aznavour, Boney M, Gloria Gaynor, Shirley Bassey, Bonnie Tyler şi Johnny Cash. Vă vine să credeți? Începând cu anii ’80 ne-au onorat Kim Wilde, Sabrina, Blue System, C.C.Catch, Chuck Berry, Victor Lazlo, Vanessa Mae, Annie Lennox, Helena Vondráčková, Vaya Con Dios, Chris Rea, Tanita Tikaram, La Toya Jackson, Whitney Houston, The Corrs, Ace of Base, Lionel Richie, Bryan Adams, The Kelly Family, Lou Bega şi Goran Bregovic. La Festivalul de la Sopot am învățat ce înseamnă profesionalismul, organizarea şi rigoarea şi mai ales ce înseamnă un show transmis live. Am acum propria Casă de Producție şi coordonez personal echipele care transmit în direct la TV concursurile de MISS pe care le organizez” – mi-a mărturisit Gerhard Parzutka von Lipinski, acum Preşedinte al MISS POLONIA şi MISS SUPRANATIONAL, unul dintre cele mai importante concursuri internaționale de frumusețe din lume. Deşi majoritatea afacerilor sale se derulează în Capitală, el continuă să locuiască la Sopot şi îşi are birourile în superbul oraş. Aici au concertat începând cu anul 2000 alte nume “grele”: Zucchero, Garou, Ricky Martin,

Monika Lewczuk, Gerhard Parzutka von Lipinski

Patricia Kaas, Scorpions, Simply Red, Elton John, Norah Jones, Gloria Gaynor, Sister Sledge, Samantha Fox sau Thomas Anders.

La Finala Mondială a MISS SUPRANATIONAL 2012 de la Varşovia (care inițial trebuia să se desfăşoare la Sopot!) Gerhard Parzutka von Lipinski a coordonat tot, dovedind încă odată că este un organizator desăvârşit. Show-ul a fost de excepție şi transmis live în zeci de țări din întreaga lume. Recitalurile au fost susținute anul acesta de trei trupe rock renumite din Polonia: IRA (cu solist Artur Gadowski din 1987!), CHEMIA (înființată în 2007, trupa “fenomen” din Varşovia a fost invitată în luna martie la Vancouver, în Canada pentru a înregistra cu Bryan Adams la The Warehouse Studio) şi AFROMENTAL. (Text şi foto **Oana GEORGESCU**)

Festivaluri personalizate: Dracula Bass

Florian LUNGU

Ca reprezentativ nucleu de condensare al interesului publicului pentru jazz, notoriul club bucureştean **Green Hours** a găzduit din nou în acest an, nu doar propriul Festival Internaţional de Jazz (1-4 iunie 2012, ediţia a IV-a), ci şi o competiţie a tinerilor bass-işti din domeniul de referinţă, competiţie desigur completată cu patru seri concertante (constitutive pentru Festivalul propriu-zis). În ultima dintre seri a fost schimbată locaţia din Calea Victoriei 120, cu Sala de Concerte a **Radiodifuziunii Române** din strada General Berthelot. O inspirată denominaţie, **„Dracula Bass"**, a asigurat odată în plus atractivitatea acestei reuşite sărbători muzicale care i-a adus pe podium pe câţiva dintre cei mai de seamă bass-işti români de jazz dar şi marcanţi oaspeţi de peste hotare.

Cea de a doua ediţie s-a derulat în perioada 14-17 septembrie 2012 şi i-a incitat în competiţie pe mai mulţi tineri talentaţi, dintre ei **Alex Davidescu** adjudecându-şi drept preţios trofeu o ghitară bass model Warwick Streamer LX5 în valoare de 2.000 euro. El a fost desemnat câştigător de un juriu de specialitate cuprinzându-i pe bass-istul **Iulian Vrabete** (preşedinte), profesorul **Cătălin „Blîndu" Răsvan** (care a fost anul trecut preşedinte de juriu şi susţinător de recital), **Mugurel Deaconescu**.

Din păcate, nu am putut urmări prima dintre cele patru seri festivaliere, în contextul căreia s-au produs virtuozul bass-ist **Decebal Bădilă** – care trăieşte şi activează în Germania – el fiind secondat în formulă de duo instrumental de ghitaristul **Djamel Laroussi**, apoi cu adevărat redutabilul bass-ist sexagenar **Arild Andersen** din Norvegia, în fruntea propriului trio. Judecând lucrurile după ecourile ce mi-au parvenit, fanii nu şi-au precupeţit aplauzele spre a-i răsplăti pe interpreţi...

Seara a doua (14 septembrie) a oferit privilegiul (re)întâlnirii cu admirabilul muzician polivalent **Pedro Negrescu**, multi-instrumentist, şef de formaţie, dirijor de orchestre simfonice, regizor de operă, profesor, evoluând de astă dată împreună cu doi înzestraţi parteneri bulgari, pianistul **Vassil Parmakov** şi **Hristo Yotsov**. Le-a urmat pe scenă, ca protagonist al unui recital înainte de toate spectaculos, un super-tehnician al ghitarei bass, **Dominique Di Piazza** cu formaţia sa franceză „Blues et Beyond 4tet" (**Yannick Robert** - ghitară, **Sebastien Charlier** - harmonica şi mai ales extrem de versatilul, flexibilul ritmician **Yoann Schmidt** - baterie).

Duo-ul reunindu-i pe **Dixie Krauser** – bass-ist timişorean care trăieşte în oraşul german Augsburg – şi **Mario Florescu** – baterist şi profesor arădean format la Cluj –, a oferit în deschiderea serii a treia o investigaţie în policromia sunetului şi în ambient expresiv, utilizând inclusiv auxilii electronice. Dar fascinaţia serii a adus-o cu sine un combo scandinav condus de mânuitorul plin de har al contrabass-ului **Mats Eilertsen**, răsfăţat al Festivalului de la Gărâna, însoţit în demersul său 100 % jazz-istic de conaţionalii norvegieni **Fredrik Lundin** – saxofoane, **Thomas T. Dahl** - ghitară şi de finlandezii **Olavi Louhivuori** - baterie, **Alexi Tuomarila** - pian.

Anthony Jackson & Florian Lungu

Epilogul apoteotic al **Festivalului „Dracula Bass 2012"** a avut loc, cum spuneam, în Studioul „Mihail Jora" (Sala Radio) şi a fost onorat de două capete de afiş ale instrumentului-fundament armonic şi ritmic: celebrul american de culoare **Anthony Jackson**, sexagenar care s-a implicat în contextul stilistic preferat, un ***fusion*** plin de forţă şi energie specific anilor '70, bass-istul alăturându-i pe tinerii şi talentaţii instrumentişti greci **Yiorgos Fakanas** - ghitară bass, **Takis Paterelis** – saxofon alto, **Antonis Andreou** – trombon, **Dimitris Sevdalis** – claviaturi, **Stefanos Dimitriou** – baterie; iar în încheierea celei de a patra seri, bass-istul-legendă **Jack Bruce**, scoţian de origine, pionier al jazz-rock-ului, aplaudat şi acum două decenii ca invitat al Festivalului „Jazz And Blues Summernights" de la Mamaia, din vara anului 1993, acum **Jack Bruce** impunându-se drept lider al grupului propriu „Big Blues Band", cu **Tony Remy** – ghitară, **Paddy Milner** – claviaturi, **Nick Cohen** - ghitară bass, **Winston Rollins** – trombon, **Adrian Revell** – saxofon tenor.

În completarea acestor succinte rânduri de cronică, se cuvine să menţionăm câteva nume ale celor angajaţi cu trup şi suflet în organizarea evenimentului: finanţatorul **Sergiu Doru**, **Radu Lupaşcu** - director artistic, **Voicu Rădescu** - conducătorul Clubului „Green Hours", **Marius Giura** - organizatorul Festivalului de Jazz de la Gărâna, **Paul Tutungiu** - director „Andante Music".

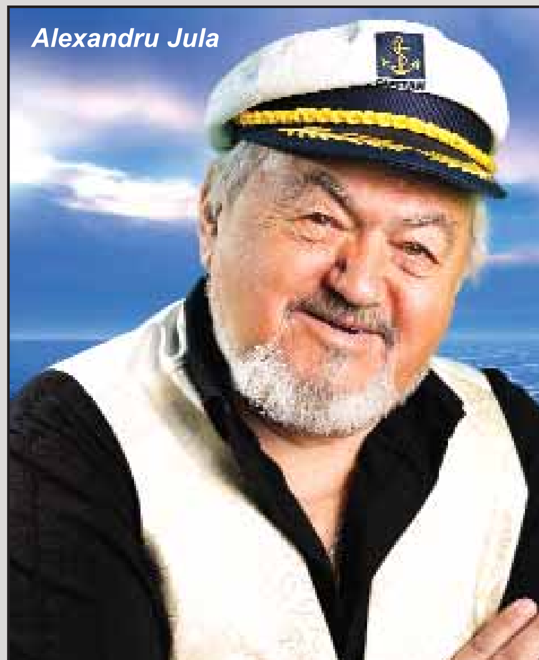
Gala vedetelor

Lelia MATEI

La sfârşit de octombrie, Sala Palatului a devenit din nou neîncăpătoare pentru miile de spectatori veniţi anume pentru un cuplu de actori ale căror celebritate şi unicitate sunt fără egal. Intitulat inspirat *"Nae şi Vasile la Palat"*, spectacolul organizat de Alexandru Bebe Mihu şi Ion Postelnicu a fost dedicat carierei celor doi mari artişti, actori ai Teatrului de Revistă "*Constantin Tănase*". Invitaţi de onoare ai sărbătoriţilor Nae Lăzărescu şi Vasile Muraru au fost Stela Popescu şi Alexandru Arşinel, cuplu care a depăşit deja cifra "*30*" şi căruia i-a fost dedicat "*Aplauze, Aplauze*", spectacolul de referinţă al ultimelor Stagiuni de la "*Savoy*". Pe scena Sălii Palatului li s-au alăturat Romică Ţociu şi Cornel Palade, Mirabela Dauer, Ionuţ Dolănescu, Maria Ciubanu, Maria Dragomiroiu, Alexandru Jula, Adrian Enache, Daniela Györfi, Daniel Iordăchioae, Petrică Mâţu Stoian, Niculina Stoican, Emilia Ghinescu, Tita Bărbulescu, Marcela Avram.

Nae Lăzărescu, Vasile Muraru

Revista şi comedia românească au dat cupluri artistice cunoscute, dar iată că a sosit rândul sărbătoririi unor artişti dedicaţi şi ataşaţi parcă dintotdeauna spiritului lui Constantin Tănase, pe care îl slujesc necondiţionat, fiind un reper pentru umorul românesc. *"Depinde de care umor..."* – spunea într-un interviu Nae Lăzărescu. "*Aşa, ca amator, omul râde toată viaţa, în special de ce i se întâmplă altuia. La profesionişti e greu, trebuie şcoală, experienţă. Vorbeam într-o zi cu maestrul Herlea, care mi-a spus că a învăţat în două zile rolul ducelui de Mantua din "Rigoletto", în româneşte şi italiană, dar i-au trebuit 17 ani ca să înveţe să-l cânte. Amatorii ştiu să spună bancuri, dar nu ăsta e umorul. Avem amatorlâc în toate domeniile, n-am auzit până acum de doctor amator, inginer amator, dar de actori amatori e plină România".*

Alexandru Jula

Pe cei doi actori i-a unit…muzica. Să nu uităm că Nae Lăzărescu, student la ASE, scria deja texte pentru Brigada Artistică şi apoi pentru trupa de Revistă din care făcea parte alături de Dan Spătaru, Pompilia Stoian, Anca Agemolu, Lili Bulaesi sau Gheorghe Zamfir. "*Vreo patru orchestre aveam, una mai bună ca alta.(…) Noi, în România, am avut o singură vedetă, Dan Spătaru, atât!".* Cei doi actori s-au întâlnit la o terasă şi, cum semănau, Nae, mai "*vedetă*" pe atunci l-a întrebat: *„Mă, tu cânţi?" - „Nu*" – a răspuns Vasile Muraru, care, acum Director Artistic a debutat la Savoy în 1981, imediat după ce a absolvit IATC la clasa profesorului Dem Rădulescu. La început nu au cântat, dar au luat lecţii cu Camelia Dăscălescu şi rareori interpretează un cuplet fără să cânte. După primul spectacol, în 1982 au…urlat ziarele. Marius Tupan a scris în "Urzica": *„Un nou cuplu pe Calea Victoriei*"! Succesul a deranjat, i-a separat, dar, imediat după Revoluţie au revenit la Teatrul Tănase în "*1001 de glume*". Au rămas împreună până azi. A fost şi şansa Revelionului din '90-'91 cu "*Ce-o să fie, ce-o să fie*", cuplet jucat odinioară de "cuplul" Constantin Tănase – Alexandru Giugaru. De peste 20 de ani sunt nedespărţiţi în spectacole de Revistă şi musicaluri, la emisiuni de Televiziune şi Radio, dar şi în filme.

Secretul succesului cuplului Nae Lăzărescu – Vasile Muraru a fost dezvăluit odată, la Eforie Nord de conversaţia dintre două doamne: "*Uite-i dragă p'ăia doi!*". Şi era doar Vasile…

Festival pe stadion

Octavian URSULESCU

Bandidos

Chiar dacă în principal ne referim în rândurile de față la minunatele seri de muzică găzduite de stadionul din localitate, în Moineşti au fost nu mai puțin de patru zile dense, căci manifestările culturale „Zilele municipiului Moineşti" au coincis cu aniversarea a 575 de ani de atestare documentară. Au fost diverse manifestări sportive (primarul, ing. Viorel Ilie, ne vorbea cu mândrie de echipa de fotbal locală, fruntaşă în divizia C), lansări de carte (aici ființează societatea literară „Tristan Tzara"), teatru, evenimente religioase (Maica Domnului este protectoarea oraşului, de aceea întotdeauna festivitățile au loc pe data de 8 septembrie), jocuri pentru copii, expoziții de pictură şi sculptură. Un rol foarte important l-a jucat, în sprijinul organizatorilor, ONG-ul „Activ", alcătuit din tineri entuziaşti.

Cum spuneam, atracția principală au constituit-o recitalurile de pe marea scenă instalată de Florin Lupancu pe stadion (lumini, sunet şi proiecții de calitate). Fireşte, un loc important a fost rezervat talentelor locale, îndeosebi din domeniul folclorului, prin copiii instruiți de Otilia Purcaru, Gabriela Biea, Simona Fenea, Gabi Feru, Irina Pashalov. De altfel, preocuparea pentru folclorul autentic (a venit şi cunoscutul ansamblu profesionist „Busuiocul" din Bacău) s-a vădit şi prin organizarea amplului festival național pentru copii şi tineret "Moineşteanca", ajuns la ediția a II-a. S-au înmânat numeroase premii talentaților solişti, inclusiv instrumentişti, şi dansatori veniți din toată țara, iar membrii juriului, la rândul lor, au demonstrat în recitalurile proprii că tinerii au ce învăța de la ei. Valorile locale au fost ilustrate în egală măsură de formațiile rock instruite de pasionatul Toader Moței, dar mai ales de vocea nr. 1 plecată de pe aceste meleaguri, promovată consecvent de primarul Viorel Ilie. Este vorba de Alexandra Crăescu, propulsată de concursurile TV „Megastar" şi „Vocea României", dar mai ales de musical-urile „Rebecca" şi „Romeo şi Julieta" de la Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian" din Bucureşti. De această dată, ea ne-a furnizat o surpriză, evoluând alături de un foarte interesant grup cu doi instrumentişti latino-americani în componență, „Americas". Să sperăm că va fi o colaborare de lungă durată, aşa cum aşteptăm de la Alexandra Crăescu şi câteva hit-uri proprii, de preferat în limba română. „Sectorul" folclor a fost completat de cunoscuta interpretă din Bucovina, Viorica Macovei.

Elena Ionescu

Alex. Crăescu

Într-un program echilibrat şi variat, ne-am fi dorit, aşa cum este normal, şi reprezentanți de frunte ai muzicii uşoare şi folk, atât de iubiți de marele public. Miile de spectatori (la orele serii, fiind şi o vreme superbă, erau peste 5-6 mii!) i-au aplaudat însă pe blonda Lora (fosta componentă a trupei Wassaby), simpaticul C.R.B.L. (acesta însă nu are repertoriu propriu, apelând la piese lansate de alți artişti), trio-ul etno buzoian Nemuritorii, în frunte cu compozitorul Constantin Ungureanu, formațiile Mandinga, Taxi şi Bandidos. Foarte antrenant programul de dans oferit de reprezentanții companiei „Live artists", condusă de Florin Nedelcu – este vorba de DJ Robert Georgescu şi de solista Lara – stadionul fiind transformat într-o mare discotecă. Odată cu fascinantul joc de artificii, Viorel Ilie ne-a promis o ediție 2013 cu mari surprize, inclusiv internaționale!

Folk You! Florian Pittiş

Festivalul a avut prima ediție la Vama Veche, în 2005, având ca motto lupta contra kitschului muzical. Folkul a rămas în continuare stilul dominant, dar s-au adăugat speciile muzicale care au ceva original de spus.

După Vama Veche, Festivalul Folk You! Florian Pittiş organizat de ArCuB şi Mişcarea de Rezistență se mută la cea a doua ediție pentru două zile pe Strada Franceză din Centrul Vechi al Capitalei, intrarea fiind liberă.

Au evoluat: vineri - Dinu Olăraşu, Alina Manole, Lavinia Răducanu & Taraful Rromak, Emeric Set, Mircea Baniciu, Nicu Alifantis & ZAN, Alternosfera (formație din Republica Moldova); sâmbătă - Fox Studis, Adrian Sărmăşan, Ada Milea, Zoia Alecu, Vița de Vie, Florin Chilian, Taxi, Vama.

Posada Rock 2012

În 2011 festivalul a revenit după nouă ani de pauză, iar acum s-a desfăşurat intre 7-9 septembrie, pe stadionul municipal, la a 17-a ediție. A trecut la alt nivel, datorită lui Bogdan Trîmbaciu, bucureştean născut la Câmpulung şi chitaristul formației Shifting Sands, care, alături de Primăria Câmpulung Muscel, Asociația OST Cultural Events, Cavalleria Events, Blackhawk Security, a reuşit o organizare foarte bună : scena bine dimensionată, sunetul bun, numeroase formații în recital, promițătoare trupe în concurs, promovat intensiv şi din timp. Din păcate, public puțin numeros.

Vespera

S-au înscris peste 50 de trupe, dintre care s-au calificat optsprezece.

Palmares: Marele Premiu Posada Rock 2012 - VESPERA (Cluj Napoca), un vaucer în valoare de 1000 Euro, Locul 1 - TAGMA (Sibiu), un vaucer în valoare de 600 E, Locul 2 - SKULLP (Cluj Napoca), un vaucer în valoare de 300 E, Locul 3 - ZADAR (Alba Iulia), un vaucer în valoare de 100 E, Premiul Attic Studio - ERASE (Bucureşti), oferit de Rareş Totu, imprimarea gratuită a unui semialbum - Premiul special - QUANTIQ (Braşov), dreptul de a susține un recital în Gală. Premiile au fost oferite de firma rockerului muscelean Călin Ilie, M&C Musical Instruments Distributor şi vor putea fi utilizate pentru achiziția de instrumente sau accesorii muzicale.

Zoia Alecu

Au mai participat: SKINS FROM MY EYES (Câmpulung), N.E.-G.A.T.I.V., ELECTRIC ZEBRA (Bucureşti), MT PLACE (Constanța), SOUNDCHECK (Bucu-reşti), INDEFIANCE (Arad). Recitaluri: AKRAL NECROSIS, TARG3T, AWAKE, SHIFTING SANDS, KRYPTON REUNION. Sâmbătă - OBSESIA (Câmpulung), PSYCHO-GOD (Bucureşti), NOMEGA (Timişoara), SILVER BULLET, AQUILA şi LONG ROAD (Bucureşti). Recitaluri: EXPERIENCED, MONARCHY, INFECTED RAIN (Republica Moldova), AVA INFERI (Portugalia). Duminică: Gala Iaşureaților. Recitaluri - ABIGAIL, GOTHIC, PSICHO SIMPHONY, RAREŞ TOTU MIDLIFE CRISIS, CELELALTE CUVINTE.

Balkanik! Festival

Muzică, dans, petrecere şi voie buna. Mâncare tradițională românească, bragă, cafea la nisip. Ateliere, costume, țesături şi podoabe.

Timp de 3 zile, Grădina Uranus din Bucureşti s-a transformat într-un spațiu multicultural în care spiritul balcanic s-a putut exprima liber. Totul, pe muzica aleasă a Balcanilor. Trupe din Turcia (Baba Zula, Nedim Nalbantoglu), Bulgaria (The Balkan Messengers), Ungaria (Parno Graszt), Serbia (Orcestra Boban şi Marko Markovic), România (Fanfara Shavale) au adus muzica şi cultura specifică în fața celor 4500 de spectatori veniți în ciuda vremii.

Pe lângă concertele de seară, zilnic, meşteşugarii şi bucătarii i-au aşteptat pe participanți cu produse care mai de care mai îmbietoare. De la fuste colorate, bijuterii şi obiecte de ornament la ciocolată de casă, cafea şi bucate la ceaunuri speciale. Gazda din acest an a Balkanik Festival a fost actorul Toma Cuzin, de la Teatrul Mic din Bucureşti.

Un eveniment Asociația Culturală Metropolis, sponsor principal Apa Nova, cu sprijinul Primăriei Sectorului 5 şi al Primăriei Municipiului Bucureşti, sponsor Ciuc, parteneri strategici: Radio Guerrilla şi Hotel Caro.

Dorin MANEA

Stela Popescu, regizor de musical

<u>Oana</u> <u>**GEORGESCU**</u>

"Stela Popescu are ceva din Doina Melinte… Aleargă mereu!". Cu siguranţă că remarca despre marea actriţă, făcută cu ani în urmă de George Mihăiţă, atunci când erau colegi la "Comedie", sintetizează chiar şi acum energia sa debordantă. Vedeta Teatrului de Revistă a revenit în forţă în calitate de regizor al musicalului *„Diamantul şi Gâsca*" de Roman Vlad, după povestirea celebrului scriitor de romane poliţiste, Sir Arthur Conan Doyle. Un spectacol care a deschis Stagiunea 2012-2013 a Operei Comice pentru Copii. Colaborator permanent, cu roluri memorabile precum acelea din musicalurile "*Coana Chiriţa*" (regia Cristian Mihăilescu) şi *„Piatra din casă*", vedeta a debutat anul trecut în noua postură cu musicalul "*Scufiţa Roşie*". Scenografia aparţine Directorului Artistic Viorica Petrovici, nominalizată la Premiile César 2012 pentru costumele realizate pentru filmul artistic "*Insula femeilor*" de Radu Mihăileanu).

În noiembrie se reia musicalul *„Coana Chiriţa*" (după "*Chiriţa în provincie*" de Vasile Alecsandri, muzica: Al. Flechtenmacher), iar în decembrie va

S. Popescu în "Coana Chiriţa"

avea loc în superba Sală Giuleşti Premiera oficială a spectacolului "*Vrăjitoriile lui Dulcamara*" (adaptare după opera "*Elixirul Dragostei*" de Gaetano Donizetti). Ianuarie 2013 este rezervată Baletului de Buzunar "*Cenuşăreasa*", urmat în februarie de "*Il Signor Bruschino*" de Gioachino Rossini, în martie fiind programat Baletul de Buzunar *"Pygmalion*". O altă Premieră a Operei Comice pentru Copii este programată în luna aprilie. Este vorba despre Baletul de Buzunar *"Frumoasa din Pădurea Adormită*". În luna mai se va juca "*Directroul de Teatru"/"Il Maestro di Capella*" de Wolfgang Amadeus Mozart, iar finalul de sezon va aduce o nouă Premieră şi cu siguranţă un nou succes de casă – musicalul *"Maria"* cu fragmente din *"Sunetul Muzicii*".

scenă din "Diamantul şi gâsca"

Grații

Dan CHIRIAC

LAVINIA ŞTEFAN. Este una dintre cele mai interesante şi mai complexe personalități tinere din show-bizz-ul actual. Iubitorii muzicii rock şi-o amintesc în postură de solistă a originalei trupe Vizza, iar cei ai muzicii uşoare de la festivalul de la Mamaia, din 2002, când a cântat în finala de Creație melodia lui Mihai Alexandru „Uităm de noi". Lavinia Ştefan a semnat versurile acestei piese şi a cules frumoase aprecieri, fiind practic la prima reîntâlnire serioasă cu scena, după numeroasele competiții muzicale câştigate în copilărie. Din acel moment, cum spune ea, „a bătut palma pe viață cu muzica", având în prezent o altă încărcătură emoțională şi altă experiență de viață, nemaivorbind de tehnica vocală în mii şi mii de ore de studiu autodidact şi pătimaş. Lavinia Ştefan posedă un mini-studio muzical în care lucrează, compunând intens, la un nou concept muzical, original şi extrem de personal, „Lav Story" (evident, „Lav" de la Lavinia!). Pe lângă compozițiile elaborate pentru sine, artista colaborează fructuos, din postura de textier, cu compozitorul Mihai Alexandru. Fiind şi trainer vocal, Lavinia Ştefan lucrează cu soliştii pe care Mihai Alexandru îi direcționează către ea, în vederea şlefuirii tehnicii vocale, îmbunătățirii pronunției în limbi străine (engleză, franceză), descoperirii propriei personalități artistice. Dar muzica nu este totul, Lavinia Ştefan fiind, aşa cum spuneam, un talent complex, fascinant. Astfel, de mai bine de 15 ani este o figură familiară telespectatorilor, realizând şi prezentând emisiuni la Prima TV, N 24, B1 TV, Realitatea. La ora actuală realizează şi prezintă o foarte interesantă emisiune la GiGa TV, „Românii au prezent", al cărei motto este grăitor: „Noi credem în valorile României şi le promovăm la TV", între acestea figurând adesea compozitori şi interpreți de muzică uşoară. Dar asta nu e tot (când o avea oare timp?), pentru că are în pregătire un volum de versuri, eseuri şi aforisme, administrează 5 bloguri şi se consacră şi altor pasiuni: fotografia, animalele (are 8 pisici, 4 câini, un stup de albine!), floristica, designul vestimentar, grădinăritul, pictura! Dar, înainte de toate Lavinia Ştefan este un foarte valoros om de muzică şi televiziune, din partea căreia aşteptăm noi proiecte ambițioase.

Lavinia Ştefan

ADRIANA VLAD. Dacă ar fi concurat la Festivalul internațional „George Grigoriu" de la Brăila, oraş de care este atât de legată, Adriana Vlad ar fi câştigat cu uşurință Trofeul! Deocamdată însă brăilenii mai au de aşteptat până când un concitadin al lor va putea candida la unul din premiile importante… Adriana Vlad a absolvit la Brăila Liceul cu program sportiv şi Şcoala populară de arte „Vespasian Lungu", la clasa de canto. Dotată cu înzestrări muzicale de excepție, obține numeroase premii la festivaluri cum ar fi cele de la Amara („Trofeul tinereții"), Botoşani („Mărțisor"), Focşani („Florentin Delmar"), Călăraşi („Flori de mai"). A terminat Facultatea de Psiho-Pedagogie la Universitatea „Transilvania" din Braşov şi

Adriana Vlad

Facultatea de Arte, clasa de Actorie (prof. Magda Catone şi Tomi Cristin), la Universitatea „Hyperion” din Bucureşti, unde a absolvit şi un Master în 2011. A cântat mult peste hotare, acumulând experiență pe vase de croazieră: Turcia, Grecia, Cipru, Malta, Ucraina, Costa de Azur… În plan intern performanțele sale se leagă atât de concertele alături de formația condusă de Călin Geambaşu, cât şi de distincțiile obținute la festivalul de la Mamaia: în 2004 premiul II cu melodia lui Vladi Cnejevici, pe versurile Nanei Cnejevici, „Mâine”, iar în 2009 premiul I la secțiunea de Creație cu piesa lui Adrian Romcescu „Vreau doar iubirea ta”, text Dana Dorian. Din 2007 până în 2008 a fost angajată la Teatrul de revistă „Constantin Tănase”, iar timp de 10 sezoane a fost solista orchestrei Petre Geambaşu la populara emisiune de la ProTV „Dansez pentru tine”. În plan muzical a mai colaborat cu Provincialii, Zero, Damian Drăghici sau la clipurile „Viața noastră” şi „Pantelimonul petrece”, ale formației BUG Mafia. La fel de bogată este activitatea Adrianei Vlad în plan actoricesc, fiind colaborator al trupei Divertis în programul de mare audiență „Serviciul român de comedie”. Pe scenele teatrelor „Toma Caragiu” din Ploieşti, Teatrului evreiesc de stat din Bucureşti, Centrului cultural UNESCO „Nicolae Bălcescu” sau Cercului militar național a realizat roluri remarcabile în „Vassa Jeleznova” (Rachel), „Perşii”, „Povestea vorbii”, „Pinocchio”. De asemenea a fost invitata să apară în filme de metraj scurt şi mediu, cum ar fi „O familie normală” (autor şi regizor Radu Pietreanu), „Întâlnire” (regia Cătălin Vlăican) sau o peliculă regizată de Răzvan Barseti. La 32 de ani, Adriana Vlad este o artistă împlinită, obținând premiul pentru debut la secțiunea operetă-musical, pentru rolul de excepție din „Rebecca”, la Gala premiilor revistei “VIP”-Artele spectacolului muzical 2011. În postura de protagonistă a acestui musical de mare succes Adriana Vlad a primit, alături de realizatori şi colegii de la Teatrul național de operată „Ion Dacian”, premiul pentru „Spectacolul anului” la ultima ediție a Galei premiilor revistei „Actualitatea muzicală”. Muzică uşoară, actorie, musical, film - oare ce surprize ne va rezerva Adriana Vlad în viitor?

LA UN PAS DE MADONNA. Conform datelor furnizate de Youtube, videoclipurile **INNEI** au depăşit un miliard de vizualizări. Astfel, Inna reuşeşte să surclaseze pe Youtube artişti precum: Nelly Furtado (700 milioane), Robbie Williams (500 milioane), Kylie Minogue (484 milioane), iar la foarte mică distanță se află Madonna cu 1.3 miliarde. Cel mai popular artist este Justin Bieber cu 11 miliarde, urmat de Michael Jackson 7.6 miliarde, Rihanna 7.4 miliarde şi Lady Gaga 7.1 miliarde. In acelaşi timp, cel mai nou single al său a intrat deja în Top 10 audiență radio la nivel național, urcând în topuri din mai multe continente concomitent.

Inna

În cadrul IDEM, INNA a primit 5 distincții pentru anul muzical ce s-a încheiat. Super-hit-ul „HOT” a fost recompensat cu „Discul de Aur” în Italia, „Dublu Disc de Platină” în Suedia, „Triplu Disc de Platină” pentru vânzările acumulate în Norvegia şi „Discul de Aur” în Danemarca pentru unitățile vândute. „SUN IS UP” a primit „Discul de Aur”, pentru copiile vândute în format digital din Italia. Altfel spus, vânzările pentru „Hot” au depăşit 100.000 de unități vândute şi peste 15.000 de descărcări digitale, la care se adaugă cele peste 10000 de descărcări digitale vândute în Italia pentru „Sun Is Up”. În acelaşi timp, cea mai recentă piesa a ei, „Endless”, a adunat în două luni de la lansare aproape 3 milioane de vizualizări doar pe contul său oficial de Youtube. Agenda de concerte a INNEI este una cât se poate de aglomerată, ea pregătind două turnee surpriză în colțuri exotice ale lumii.

CORINA - „A TA”... prima sa melodie în limba română după o serie de hituri în limba engleză. Cu peste 3 milioane de vizualizări Youtube şi prezențe pe toate posturile de radio, a fost produsă de echipa Hahaha, în frunte cu Smiley şi Alex Velea. „Vă cânt pe ritmuri reggae despre radarul nostru, al fetelor, care ne arată perfect drumul spre cei care ne sunt suflete pereche şi care ştiu exact ce să ne dea ca să ne îmblânzească şi să ne facă să ne îndrăgostim până peste urechi” spune artista. Videoclipul a fost regizat de Iulian Moga şi filmat în trei locații diferite din Constanța şi împrejurimi. Povestea începe într-un dinner tip american, acolo unde Corina a jucat rolul de chelneriță sexy.

Corina

NEYLINI. Neylini a sărbătorit Ziua Femeii prin muncă. Petrecerea organizată de Event Multimedia Production a inclus cam tot ce şi-ar putea dori să vadă o femeie când merge la un party, împreună cu prietenele ei. Seara a fost deschisă de o prezentare de

Neylini

modă iar modelele-vedetă ale defilării au fost Nicoleta Luciu, proaspăt revenită după naşterea tripleților, şi sora sa Iuliana Luciu. Pentru partea a doua a serii, Neylini a pregătit un concert incendiar împreună cu cele două dansatoare sexy alături de care merge în concerte. Artista MediaPro Music a filmat videoclipul piesei Dayla, în regia lui Florin Botea. Filmările au durat 18 ore şi s-au desfăşurat în complexul Ambasad'Or din zona Otopeni. Neylini a fost, pe rând, romantică, funky şi glamour. Fiind un clip de imagine, echipa de producție a ales să pună foarte mult accent pe look-ului artistei. In clip Neylini cântă împreună cu trupa Hot Play şi DJ Ciuline. Piesa Dayla este o interpretare dance a unei poveşti de dragoste despre care Neylini îşi aminteşte cu melancolie. Rolul iubitului este jucat de Bogdan Mirica, hairstylist-ul cântăreței.

KATE. De ziua ei, Kate a hotărât să le facă un cadou fanilor: artista a înregistrat o variantă acustică a piesei „The Rain" pe care a lansat-o exact în ziua în care a împlinit 17 ani. *„Mă bucur foarte tare că am avut ocazia să realizez varianta acustică a primului meu single „The Rain". Ne-am distrat mult în timpul înregistrărilor, dar în acelaşi timp ne-am şi concentrat pe ceea ce aveam de făcut iar rezultatul se vede".* a spus Kate. În ciuda vârstei fragede, Kate este o artistă completă, ce se dedică în totalitate muzicii. De mică a început să studieze pianul iar de atunci nu lasă o zi să treacă fără să studieze.

Antonia

AMNA. Cântăreața care a avut unul dintre hiturile internaționale ale anului trecut, „Tell me Why", lansează videoclipul pentru noua sa piesă, „She Bangs". Această producție este una de imagine, aducând o explozie de culoare şi energie care se transpune din vizual în sunet, transmițând impulsuri electrice până în cele mai îndepărtate cluburi.

OANA TACHE – „TAKE CONTROL". Un nou proiect muzical, Oana Tache este fără doar şi poate una dintre cele mai hot apariții ale verii pe piața noastră muzicală. Primul ei single se intitulează TAKE CONTROL şi va fi cu siguranță hit de vară. Cântecul poartă amprenta lui Speak One, DJ-ul şi colaboratorul de cursă lungă a lui Alex Velea. Pentru a completa noul proiect, Oana Tache a adoptat o schimbare de look care îi reflectă sex-apeal-ul şi îi dezvăluie personalitatea cool-jovială.

Oana Tache

ANTONIA – cea mai sexy femeie. Vedeta în vârstă de 23 de ani a fost desemnată „Cea mai sexy femeie din lume", conform voturilor din revista FHM România. „Sunt extrem de fericită că am reuşit să câştig titlul şi în acest an. Consider că frumusețea vine din interior şi din încrederea în tine. Este o onoare să fiu inclusă pe această listă împreună cu supermodele faimoase sau actrițe de la Hollywood", a declarat cântăreața. Insă Antonia nu are timp de odihnă: programul său este plin de concerte în țară şi în străinătate până în toamnă. În plus, Antonia se pregăteşte şi de lansarea unui nou single: „I Got You" surprinde perfect atmosfera văratică, fiind un cocktail savuros compus din versuri de dragoste, beat catchy şi o parte rap interpretată în stilul caracteristic cântăreței.

Debut cu "APLAUZE APLAUZE"

Oana GEORGESCU

Începutul Stagiunilor teatrale ale Bucureştilor a marcat şi revenirea în forţă a îndrăgiţilor Stela Popescu şi Alexandru Arşinel ca protagonişti ai spectacolelor "*Aplauze, Aplauze*" şi "*Revista Revistelor*". Titluri de referinţă ale Teatrului de Revistă "*Constantin Tănase*", care se pregăteşte de Sărbătoare: aniversarea a 140 de ani de la primul spectacol românesc de Revistă, ce a avut loc pe 19 noiembrie 1872, sursele bibliografice fixând fără echivoc acest moment istoric. Atunci, pe scena Teatrului „*Bossel*" de pe Calea Victoriei (Podul Mogoşoaiei) a avut loc reprezentaţia spectacolului „*Apele de la Văcărescî*", o „*comedie vodevilă în 3 acte*" de Matei Millo pe muzica lui Alexandru Flechtenmacher. A fost o Revistă "*cu subiect*", ce pornea de la descoperirea de către arhitectul francez Berton a unui izvor de ape minerale în albia Dâmboviţei, lângă Dealul Văcăreştilor. Folcloristul G. Dem.Teodorescu a publicat în revista "*Familia*" din 24 decembrie 1872 cea dintâi cronică despre un spectacol de Revistă: "*Distinsul nostru actor, cântăreţ şi autor, d-l Millo, a înavuţit repertoriul său cu o nouă piesă de ocaziune. Scrierea nu este o piesă pretenţioasă, o comedie înaltă de caracter, ci o modestă revistă umoristică, în trei acte şi însoţită de muzică*". Chiar şi Caragiale a scris un articol în revista "*Claponul*" (1897) sub titlul "*Cură la apele de la Văcăreşti*".

A. M. Dosona, Al. Arşinel

Spectacolul aniversar oferit de Teatrul de Revistă "Constantin Tănase", invitarea trupelor Teatrelor de profil sau cu secţii de Revistă, de Estradă şi Music-Hall din ţară, lansarea cărţii autobiografice a lui Alexandru Arşinel „*De la Dolhasca pe...Calea Victoriei*", dezvelirea în foyer a bustului marelui actor Constatin Tănase, organizarea unor expoziţii de fotografie şi de costume de teatru sunt doar câteva dintre manifestările gestionate de directorul Alexandru Arşinel.

Holograf

Gabi MATEI

„Cât de departe?" a fost întrebarea pe care şi-au pus-o zeci de persoane la filmarea unui videoclip al formaţiei Holograf, care a avut loc pe o străduţă slab circulată din Centrul Vechi. Cincizeci de figuranţi, o flaşnetă cu papagali, tineri pe biciclete şi numeroase cupluri îndrăgostite au umplut platoul de filmare din centrul Bucureştiului.

Videoclipul piesei „Cât de departe", al doilea single extras de pe albumul „Love Affair", produs de MediaPro Music în regia lui Alex Fotea, a fost filmat cu tehnica „one shot", astfel încât a fost nevoie de şase ore de repetiţii înainte de filmările propriu-zise. Cele patru cupluri care au jucat diferite roluri în clip au fost formate din membrii LaLa Band, trupa-vedetă a serialului „Pariu cu viaţa". Alina, Dorian, Cristina, Vlad, Alexia, Dima, Sore şi Rapha au interpretat diferite scene foarte asemănătoare cu situaţii reale din viaţa unor cupluri normale. "*Este o poveste de dragoste, potrivită adolescenţilor, care sunt mai mereu îndrăgostiţi. Ăsta e şi motivul pentru care ne-am gândit la colaborarea cu LaLa Band*" a spus Dan Bittman.

După succesul de care s-a bucurat cu primul single, „Nu mai e timp", extras de pe albumul „Love Affair", în duet cu marea soprană Angela Gheorghiu, formaţia Holograf nu şi-a lăsat fanii să aştepte, pregătindu-le o nouă surpriză. La scurt timp de la lansarea celui de-al doilea single, „Cât de departe", băie.ii au organizat un turneu naţional pentru promovarea albumului.

După 25 de ani

Marius GHERMAN

Cum trece timpul! Parcă ieri cucerea publicul şi juriul festivalului de la Mamaia un puşti din Paşcani amintind de Elvis Presley: atunci, în 1987, **Daniel Iordăchioae** a primit premiul II şi în acea clipă începea frumoasa poveste a unei cariere exemplare, care continuă şi azi, chiar dacă diversificat: în 2009 a absolvit Universitatea naţională de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale” din Bucureşti, facultatea de film, cu specializarea regie de film şi TV. De asemenea, în acest an a fost prezentator al festivalului de muzică uşoară de la Mamaia, unde a cântat cu mult succes în seara omagială „Aurelian Andreescu” două piese de neuitat lansate de acesta: „Dorul” (V. V. Vasilache, versuri Gheorghe Vâlcu, fiul lui Radu Şerban) şi „Vei veni” (versiune românească la “Let It Be”). Dar s-o luăm cu începutul. Totul s-a decis în ziua când a împlinit 5 ani, ocazie cu care a primit în dar o chitară. Studiază acest instrument la Şcoala populară de artă, iar la numai 14 ani fondează cu câţiva colegi de liceu trupa „Gramophon”, cu care pleacă în turnee prin ţară, ocazie pentru public de a-i descoperi talentul real şi charisma evidentă. Asta se întâmpla în 1982, iar după succesul de la Mamaia devine timp de 3 ani solist al Teatrului „Alexandru Davila” din Piteşti. Reprezintă cu succes România la mari manifestări peste hotare: un mare festival la Praga, „Intertalent” (premiul III), concursul de televiziune OIRT, de asemenea din Cehoslovacia (premiul III), Festivalul mondial al tineretului şi studenţilor de la Phenian, Coreea de Nord. Între 1991-1992 activează la Ansamblul „Tinerimea Română”, iar din 1994 şi 2011 a fost solist vocal şi actor la Teatrul „Toma Caragiu” din Ploieşti. După ce a lansat zeci de melodii de mare succes, din 1996 îşi compune piesele, semnând şi versurile. Din 1998 devine colaborator permanent al TVR, prezentând diverse evenimente, dar mai ales emisiuni pentru copii: „Ba da, ba nu”, „Tip Top Minitop”, „Prietenii lui Piticot”; de altfel este extrem de înzestrat în relaţia cu micuţii (cei doi copii ai săi, Darius şi Salma, l-au „antrenat”!), fiind din 2011 realizator de emisiuni pentru copii şi redactor de ştiri la postul de radio „Itsy Bitsy fm”, alături de soţia sa, actriţa Nouria Nouri, cu care este căsătorit din 2000. În 2008 a fost solist în emisiunea „O-la-la” de la ProTV, iar din 2009 joacă rolul Prinţului din Verona în spectacolul „Romeo şi Julieta”, la Teatrul naţional de operetă „Ion Dacian”.

Discografia lui include albumele editate în 1987 (cu compoziţii de Cornel Fugaru şi Dumitru Lupu), 1989 („Daniel” - cântece de Temistocle Popa şi Ion Cristinoiu), 1991 („Acel paradis pierdut”) - toate trei editate de Electrecord, 1996 („Moldovean blues” - album de autor editat de Metropol, muzica şi versurile aparţinându-i), 2009 („Best of”, la casa Ovo Music). Paradoxal, juriile nu prea i-au acordat premiul I, dar a fost rapid adoptat de public, apariţiile sale stârnind o adevărată isterie, neobişnuită în acele vremuri: premiul II la Sibiu (1986), Piteşti şi Mamaia (1987). În schimb în 1988 poartă către Trofeul la „Creaţie”, la Mamaia, compoziţia lui Ion Cristinoiu „Dacă într-o zi mă vei iubi” şi către premiul II piesa lui Temistocle Popa, „Seară frumoasă de vară”; în 1989 îi aduce lui Temistocle Popa, prin interpretarea sa vibrantă, Trofeul la Mamaia, cu melodia „Românie”. A urcat de fiecare dată pe podium lucrările cărora le-a dat viaţă: premiul de popularitate pentru „Mă-ntorc la tine, mare albastră” de Dumitru Lupu (la Concursul de muzică de dans pentru tineret de la Costineşti), premiul I pentru “Dragoste, rămâi lângă mine” de Mihai Vanica (la „O melodie dintr-o sută”) şi premiul II cu aceeaşi piesă la un concurs organizat de coti-dianul „Tineretul liber”, premiul I la acelaşi concurs „O melodie dintr-o sută” şi tot cu Mihai Vanica („Acel paradis pierdut”), premiul III, dar ca textier, la Mamaia 1996, cu creaţia lui Viorel Gavrilă „Cine oare?” şi în sfârşit un premiu II la Creaţie la festivalul „Dan Spătaru”, cu „Pentru că ai plecat”.

Tot mai respectat, Daniel Iordăchioae a făcut parte în 2010 şi 2011 din juriul de specialitate la selecţia naţională Eurovision, în 2011 fiind invitat şi în juriul naţional. Este producător delegat şi coordonator de proiect la Teatrul naţional de operetă „Ion Dacian” la seratele cu public „Romeo şi Julieta” şi la workshop-urile pentru copii „Romeo şi Julieta Junior”. A făcut parte din numeroase jurii muzicale, a mai cântat în Germania, Albania, Norvegia, Spania, dar, cum

spuneam, din 2005 se dedică tot mai mult filmului. În 2006 deja este regizor şi scenarist la filmul de scurt-metraj „De ce nu dansaţi?”, în 2007 propune în aceeaşi ipostază documentarul, digital, „Marginea lumii” (selecţionat pentru marele festival de la Karlovy-Vary, Cehia), în 2008 este regizor la scurt-metrajul „Delicatese”, iar în 2009 este din nou regizor şi scenarist la scurt-metrajul, color de această dată, „Vacanţă cu iubire”; toate aceste patru pelicule au fost selectate pentru competiţia Festivalului internaţional de film studenţesc „CineMAiubit”.

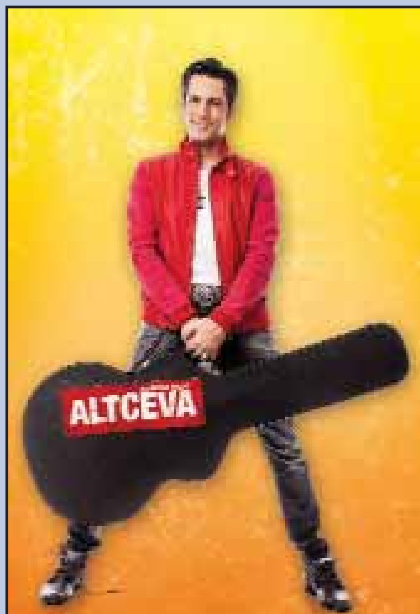
Când faci portretul unui cântăreţ, normal că trebuie să închei cu cele mai cunoscute melodii lansate de el, intrate în conştiinţa marelui public. Înafara titlurilor deja amintite în acest articol, nu putem uita melodii remarcabile (şi cântate impecabil) cum ar fi „Îmi spunea inima”, „Între noi e o stea” (ambele de Dumitru Lupu), „Frumoasă doamnă”, „Angela” (ambele de Ion Cristinoiu), „Te invit la dans, iubire!” (Marius Micu), „Am fost actor” (Dan Iagnov), „Eşti inima mea” (Dani Constantin), precum şi compoziţiile proprii „Protest” sau „Ruj pe buze”. L-am revăzut acum câţiva ani pe Daniel Iordăchioae pe scena Teatrului muzical „Nae Leonard” din Galaţi, invitat în spectacolul „Alexandru Jula şi prietenii”. A cântat entuziasmant mai bine de o oră, urmărit cu lacrimi în ochi de soţia sa... Ne bucurăm că Alexandru „Bebe” Mihu, cunoscutul impresar, i-a oferit şansa de a-şi sărbători pe scena Sălii Palatului, pe 26 octombrie, cei 25 de ani de cântec, alături de mari nume ale umorului, muzicii uşoare şi populare.

Ştefan Bănică – single, videoclip, album

Gabi MATEI

Ştefan Bănică a intrat în studio pentru înregistrarea unor cântece noi pentru viitorul sau album, iar primul cântec înregistrat se numeşte **“Nu e prea târziu”.** Atât muzica, cât şi versurile îi aparţin lui Ştefan. ***“Chitara electrică are un sound aparte, vintage, gen anii ’60, iar contrabasul aduce un plus de autenticitate, parfumul specific acelor ani ” – Ştefan Bănică***

Cu o carieră de peste două decenii, artistul are un CV impresionant: 13 albume de autor, vândute în peste 500.000 de exemplare şi premiate cu 5 discuri de aur şi 2 de platină, roluri de succes în teatru, în filme şi seriale, peste o mie de concerte în întreaga ţară, moderator de radio şi televiziune.

Artistul a lansat şi videoclipul piesei **„Nu e prea târziu”,** pe care l-a filmat chiar în studio, în timpul înregistrării single-ului. *“ Mulţi dintre cei care îmi iubesc muzica mi-au scris pe facebook sau pe site că şi-ar dori să poată asista la o sesiune de înregistrări, să vadă cum lucrăm”* a declarat Ştefan .

Artistul pregăteşte pentru luna octombrie lansarea unui nou album împreună cu casa de discuri MediaPro Music - **“Altceva”** - al 14-lea disc de autor din carieră, album care vine cu surprize şi colaborari inedite şi, în acelaşi timp, marchează 20 de ani de la lansarea primului său material discografic. Discul poartă titlul «Altceva», pentru că aduce chiar altceva faţă de discurile anterioare. Vor fi influenţe muzicale noi, genurile muzicale se vor întrepătrunde într-un mod neaşteptat, chiar dacă la bază rămâne rock’n’roll-ul. Pentru acest nou album Ştefan Bănică a colaborat cu artişti şi oameni de studio cu care a mai lucrat şi altădată, dar are şi invitaţi speciali, cum ar fi: Marius Moga, Berti Barbera, Flavius Teodosiu, Chupi (Mandinga), soprana Mediana Vlad. Noul disc **«Altceva»** va cuprinde **11 piese** si un **bonus track – cântecul «Noaptea de Crăciun»**. Albumul **“Altceva”** va fi promovat imediat după lansare, în cadrul turneului naţional cu acelaşi nume.

Nicolae Nițescu

Oana GEORGESCU

Cu exact doi ani în urmă, Sala Savoy a Teatrului de Revistă „Constantin Tănase” găzduia un triplu eveniment, cel mai important al începutului de stagiune - spectacolul „Revista Revistelor” regizat de regretatul Bițu Fălticineanu. Pe 16 mai 2010 Sala SAVOY fusese inaugurată oficial cu același spectacol care se joacă și astăzi cu mare succes. Şi tot ATUNCI, în noiembrie, marele artist Nicolae Nițescu, fost solist al Teatrului de Revistă „Constantin Tănase”, era sărbătorit cu fast pentru cei 80 de ani de viață (s-a născut pe 19 noiembrie 1930 la Galați) și cei peste 60 de ani de carieră, mulți dintre ei petrecuți chiar pe această scenă. A fost distins ATUNCI cu Premiul „Mihai Maximilian” acordat de Fundația „STELAR” a Stelei

Popescu și a lui Alexandru Arșinel. *„Cred că generații și generații de români au asociat numele meu cu muzica melodioasă, pentru că încă de copil mi-a plăcut să interpretez melodii romantice. Am fost și sunt un sentimental prin excelență... Sunt mulțumit și fericit că n-am trecut prin viață fără rost...”* – declara ATUNCI, pe scenă, maestrul.

Şi iată că vorbim ACUM la…trecut (și) despre primul solist român premiat la un Festival Internațional de Muzicã Uşoarã (în 1961, în Polonia, la Sopot a obținut Mențiune cu piesa “Un cântec de dragoste” a lui Radu şerban). Pentru cã Nicolae Nițescu a murit pe 21 septembrie în urma unui accident vascular pe o stradă din Bucureşti… Acolo unde ori de câte ori îl întâlnea lumea îl felicita pentru muzica sa.

Student al Conservatorului “Ciprian Porumbescu” unde studia canto cu “nume” precum Petre Ştefănescu-Goangă, Maria Snejina, Aurel Costescu Duca, cu Melnic și Finkelstein, Nicolae Nițescu a debutat în 1953 ca solist de muzică ușoară alături de Dorina Drăghici, Trio Grigoriu și Maria Tănase. În același an a participat la “Festivalul Mondial al Tineretului” și la Festivalul “Cântecelor pentru pace” unde a obținut Premiul I cu piesa “În apărarea păcii”. Şlagărul lansat de el, “Of, inimioară!” (Edmond Deda) a stârnit ropote de aplauze și pe scena celebrului Friedrichstadtpalast din Berlin. Doi ani mai târziu a fost angajat la Teatrul de Revistă “Constantin Tănase”, unde a activat timp de zece ani, după care a devenit solist al Teatrului “Ion Vasilescu”. Până în 1981, când, ca solist al Ansamblului “Rapsodia Română”, secția muzică ușoară, a început să colinde lumea. Prima melodie imprimată la radio de Nicolae Nițescu a fost un marș sportiv. A fost urmată de piesa compusă de Marius Mihail – “Parcă ne-am cunoaște de când lumea”. Nicolae Nițescu a lansat multe şlagăre - “Ar fi

păcat” (Ion Vasilescu), “Aşa-mi bate inima” (Ion Vasilescu), “Toamna în Cişmigiu” (Sile Dinicu), “Ce te uiți așa la mine?” (Edmond Deda), “N-ai să mă uiți oricât ai vrea” (Florentin Delmar), “Noapte bună, mare” (Aurel Giroveanu), “Două viori” (Elly Roman) sau “Mi se pare c-a fost ieri” (Mișu Iancu). Nicolae Nițescu a fost un veritabil mesager al muzicii ușoare românești, un artist demn de tot respectul nostru, al celor care l-au cunoscut și mai ales care l-au ascultat.

Staruri

Dorin MANEA

Mandinga – „Club de Mandinga”

După ce “Donde” s-a lansat în 2008, anul acesta Mandinga a găsit un nou mod inedit de a le prezenta fanilor albumul “Club de Mandinga”. Mandinga a lansat pe litoral în carul alegoric Summer Crush la Mamaia Club Parade noul album, care cuprinde 12 piese originale, un bonus track constând într-un remix spectaculos al piesei “Zaleilah” și trei piese “back to basics”. Piesa “Zaleilah”, care a reprezentat România în acest an la Eurovision, a fost în heavy rotation la posturile de radio și în cluburile din mai bine de 50 de țări. Ulterior, Mandinga a organizat și o lansare oficială a albumului în București.

Mandinga

Formația - Elena (solistă), Alex (trompetă), Chupi (tobe), El Nino (congas), Omar (pian), Zach (saxofon), Tony (trombon) - a lansat şi un nou concept de show live care îmbină muzica Mandinga cu un documentar inedit care prezintă primii 10 ani de activitate ai formației. **„Mandinga Live Cinema”** este o premieră absolută în care muzicienii transformă sălile de cinema în scene de concert şi invers. Trupa a devenit prima formație românească activă care îşi spune povestea într-un documentar. “Mă bucur că am putut să pun cap la cap imaginile care arată cum Mandinga a evoluat şi am reuşit să devenim o familie”, declară **Alex Burcea**, membru fondator Mandinga şi regizor al filmului **“Primii 10”.**

PAULA SELING – la malul mării, live

PAULA SELING s-a întors din Grecia, unde a realizat câteva filmări inedite. După prospecții intense, artista a găsit câteva cadre naturale de excepție, unde şi-a dorit să interpreteze acustic live, câteva piese ale ei, dar şi interpretări ale unor piese internaționale cunoscute. Pentru prima înregistrare, Paula a ales să cânte piesa I FEEL FREE, compusă pentru ea special de compozitorul grec DIMITRIS KONTOPOULOS, piesă care a avut parte şi de un videoclip filmat la Paris anul trecut de soțul ei, Radu Bucura. Acesta s-a ocupat şi acum de partea tehnică. Pentru această primă interpretare, Paula a găsit o locație specială în portul principal din insula Thassos. Inregistrarea 100 % live! a fost făcută la ora 6.30 dimineața, chiar înainte de răsăritul soarelui. Artista îşi propune să realizeze un ciclu întreg de astfel de performanțe live filmate în locații naturale.

Paula Seling

Voltaj - “Lumea e a mea”

Voltaj s-a ridicat din nou la înălțimea aşteptărilor, însă de această dată, la propriu. Formația a lansat videoclipul baladei “Lumea e a mea” pe heliportul uneia dintre cele mai înalte clădiri din oraş, Crystal Tower, într-o atmosferă aparte. Alături de formație au fost reprezentanții presei, prieteni, parteneri, dornici să asiste la cea mai originală şi spectaculoasă lansare a unui videoclip din România.

Dacă până acum Voltaj ne-a obişnuit cu piese vesele, antrenante, în stilul single-ului anterior “Dă vina pe Voltaj”, “Lumea e a mea” are o abordare diferită: o baladă emoționantă, plină de melancolie, dar şi de optimism. Regizat de către Dan Petcan cu Andi Vasluianu şi Diana Roman, actorii care au reuşit să transforme acest videoclip într-un adevărat film.

Voltaj

Ştiri interne

Mihai ANTON

Hi-Q – „Soare". Cea mai îndrăgită piesă de pe noul album Hi-Q, „Când zâmbeşti", a fost aleasă de fani prin intermediul reţelelor sociale să se bucure de videoclip. Astfel, "Soare" va reprezenta cel de-al treilea clip de pe acest nou album, după "Strada mea" şi "Solo", regizat de Dragoş Bucur, aflat la prima experienţă de acest gen cu Hi-Q. Discul prezintă o nouă atitutine a trupei şi atrage atenţia printr-un sound nou, matur şi potrivit pentru anul 2012.

C.I.C.I - „Run Away". C.I.C.I de la Sistem ne oferă în 2012 o piesă care reprezintă debutul său în cariera solo, alături de Anushka - Alina Anuşca, şi anume Run Away. C.I.C.I s-a născut în septembrie la Baia Mare, a absolvit Liceul de Artă şi a urmat cursurile Academiei de Muzică "Gh. Dima" din Cluj Napoca, la secţia percuţie. Deşi este cunoscut ca membru al trupei Sistem, C.I.C.I este un muzician de sine stătător, care se remarcă prin calităţile sale de compozitor.

C.I.C.I.

ROA. "D-AIA" este titlul celui mai nou videoclip ROA, care adună într-un singur loc toţi oamenii care contează pentru trupă: publicul ROA, artiştii pe care-i simpatizează, regizori, fotografi, prieteni, colaboratori, DJ, oameni de radio, organizatori de evenimente, toţi prinşi în cele mai naturale ipostaze. Ca de obicei, videoclipul a fost filmat şi editat de membrul trupei Bogdan Popoiag. Atmosfera rămâne în acelaşi ton cu imaginea promovată de ROA până în acest moment. Piesa "D-AIA" a fost scrisă, compusă şi produsă de Cezar Stănciulescu (Junkyard) şi Bogdan Popoiag (UNU'), şi va fi inclusă pe cel de-al doilea album ROA, ce urmează să fie lansat în toamna acestui an la Cat Music.

LaLa Band. După succesul de care s-a bucurat LaLa Band, trupa – vedetă a serialului "Pariu cu viaţa", la concertele de la Arenele Romane, cu 10.000 de fani, plătitori de bilet, care au cântat alături de idolii lor timp de trei ore, tinerii continuă seria de evenimente, de data asta într-un turneu naţional. Oraşul care deschide turneul naţional al trupei LaLa Band este Constanţa, pe stadionul Farul.

Deepcentral. După ce a urcat cu "viteza sunetului" în topuri ("*Speed of Sound*"), o altă producţie **Deepcentral** se aude la toate radiourile: "***So Divine***" este hitul al cărui videoclip a fost filmat deja, Echipa de producţie *Pink Line Studio*, regizorul-fotograf *Eduard Aninaru*, directorul de imagine *Viorel Sergovici,* împreună cu **Universal Music Romania**, sunt cei care au pus în scenă noua viziune **Deepcentral**. "*Este un videoclip de stare, spectaculos din punct de vedere visual, realizat într-o manieră fotografică*" a declarat Doru.

Borys şi Amna - ESTA NOCHE. El este unul dintre cei mai la modă cântăreţi şi dansatori din Polonia, vocea sa fiind în total acord cu mişcările de hip-hop. Ea este una dintre noile senzaţii pop-club ale României. Borys s-a născut in Munţii Verzi din Polonia. iar cariera sa muzicală a început în 2009 odată cu hitul „My Love" şi a continuat în 2010 cu lansarea primului album. Amna a uimit scena muzicală încă de la prima prima sa piesă, „Tell me Why".

Ruxandra Dragomir şi Cornel Ilie. *La Clubul Diplomatic din Bucureşti a avut loc finala open-ului caritabil Tennis for People, organizat de Fundaţia Principesa Margareta a României.* Evenimentul sportiv are scopul de a strânge fonduri vitale pentru 50 de copii aflaţi în situaţii de viaţă dificile, ajutaţi în cadrul Centrului Comunitar Generaţii. Centrul oferă copiilor o masă caldă zilnic, servicii after-school, activităţi creative şi sportive, o tabără de vară. Ruxandra Dragomir – Preşedinte al Federaţiei Române de Tenis, şi Cornel Ilie, solistul formaţiei Vunk, s-au alăturat meciului demonstrativ al prietenilor Fundaţiei.

Ruby – „Stinge lumina". După succesul înregistrat cu "Miracle Of Love", Ruby lansează noul său single/ videoclip,"Stinge lumina". Piesa a fost compusă în studiourile Hahaha Production, avându-l ca producător principal pe Alex Velea. S-a lucrat mai bine de câteva luni, la această piesă aducându-şi aportul, pe lângă Alex Velea, şi Smiley, DJ CB, Şerban Cazan şi Crocodealer. De regia materialului video s-a ocupat Radu Aldea. Ruby a susţinut zeci de concerte în ţări precum Germania, Rusia, Turcia, Cipru, Albania, iar single-ul precedent- "Miracle Of Love" -a fost prezent la toate radiourile din România, dar şi peste hotare.

Hi-Q

DIRECTIA 5 - „O fată ca ea". Directia 5 a filmat videoclipul pentru single-ul "O fată ca ea", inclus pe albumul Electric Love Story. Videoclipul spune povestea unui cuplu care trece prin momente dificile. Filmările au avut loc în studiourile din Buftea, în regia lui Petre Năstase. Carmin Ionescu a fost responsabil cu partea de styling, iar clipul va putea fi văzut şi în cinematografele din România, în deschiderea filmelor. 21 de ani de carieră, peste 20 de single-uri, mai mult de 30 de albume şi un singur crez: muzica de cea mai bună calitate. La 30 octombrie, cunoscuta formaţie îşi invită fanii la un concert emblematic – Electric Love Story, o frumoasă poveste de dragoste care marchează lansarea albumului cu acelaşi nume.

Mondo pop

Dorin MANEA

Trupa **ABBA** şi-a reconfirmat statutul de legende, devenind cel de-al treilea artist din istoria topurilor din Marea Britanie ce depăşeşte pragul de 5 milioane de unități vândute pentru un album, alăturându-se astfel celor de la Queen şi The Beatles. Reuşita aduce materialul Gold - Greatest Hits alături de "Greatest Hits" al celor de la Queen şi "Sgt. Pepper"s Lonely Hearts Club Band" semnat The Beatles, acestea fiind singurele trei albume care au reuşit o asemenea performanță. "Gold - Greatest Hits", ce împlineşte în octombrie anul acesta 20 de ani de la lansarea oficială, s-a situat timp de opt săptămâni pe cea mai înaltă poziție a clasamentelor. Trupa a lansat 9 piese number 1 şi alte zece de Top 10 în Marea Britanie, începând cu hitul lor de debut, „Waterloo", din 1974.

MUSE a lansat imnul oficial al Jocurilor Olimpice 2012. Cea mai nouă piesă semnată Muse şi intitulată "Survival" a fost imnul oficial al Jocurilor Olimpice din această vară. "Survival" a însoțit toate evenimentele olimpice susținute la Londra cum ar fi: intrarea atleților pe stadion, ceremoniile de medaliere, dar şi transmisiile internaționale. "Ne simțim onorați că piesa noastră va fi o parte importantă a Jocurilor Olimpice din această vară. Versurile "Survival" exprimă determinarea de a câştiga competiția", a declarat Matt Bellamy. Muse îşi vor lansa cel mai recent album de studio, "The 2nd Law" în toamnă, urmat de un turneu de promovare în întreaga Europă.

LA LA LAND & TIMATI FEAT. TIMBALAND / GROOYA. Muzica proiectului La La Land este un amestec de hip hop, ritmuri fresh de club şi electro, fiind coloana sonoră perfectă pentru toate petrecerile verii. Trupa este formată din Panos Liassi Aka "Mister P" şi Christos Papathanasiou, un duo ce a cunoscut succesul şi individual, făcând parte din diverse proiecte. In prezent ei colaborează cu artişti internaționali de Top 10. Pentru single-ul lor de debut, La La Land şi-au unit forțele cu super producătorul şi rapperul Timbaland şi cu cel mai mare rapper din Rusia, Timati. Piesa se numeşte "Not all About Money".

SLIPKNOT - "ANTENNAS TO HELL". Slipknot se pregătesc să sărbătorească 20 de ani de existență prin lansarea materialului best of "Antennas To Hell", iar în această vară trupa rock a fost atracția principală în cadrul Festivalului Rockstar Energy Drink Mayhem şi în propriul lor festival intitulat Knotfest. Cele două evenimente au sărbătorit trupa şi pe fostul basist al său, Paul Gray (decedat în 2010). Concertele din această vară au încheiat un capitol din cariera Slipknot, "sfârşitul începutului unei ere". Versiunea cu două CD-uri a "Antennas To Hell" va include concertul live susținut în 2009 în cadrul legendarului festival Download din Marea Britanie.

Muse

ED SHEERAN ia cu asalt Statele Unite. În cadrul prestigioasei gale Ivor Novello desfăşurate în Marea Britanie, Ed Sheeran a câştigat premiul "Best Song Musically and Lyrically" pentru "The A Team", compusă chiar de artist. In plus, "The A Team" a intrat în clasamentul celor mai difuzate 30 de piese din Statele Unite şi în "Top 20" în țări ca Franța, Suedia sau Spania. De un succes real se bucură şi albumul "+", clasat pe locul 3 în Australia şi în top 10 în Irlanda.

FLO RIDA este fără îndoială unul dintre cele mai vibrante şi recognoscibile superstaruri internaționale, un adevărat simbol al hip-hop-ului, care face istorie cu fiecare piesă a sa. WILD ONES, ce include single-urile "Good Feeling", "Wild Ones (Feat. Sia)" şi "Whistle" s-a lansat în Statele Unite ale Americii. "Whistle" se conturează rapid ca fiind un nou hit Flo Rida, ajungând deja pe prima poziție în țări ca Irlanda, Franța, Canada, Austria, Australia şi Noua Zeelandă. Cu vânzări digitale totale de peste 3 milioane doar în America, "Wild Ones (feat Sia)" a fost cel de-al şaselea single premiat cu Platină. "Good Feeling" a primit şi el tripla platină de la lansare, ajungând în top 10 în peste 16 țări.

SLASH - o stea pe Hollywood Walk of Fame. Slash va fi onorat cu o stea pe faimosul bulevard Hollywood Walk Of Fame. Pentru a sărbători cum se cuvine, Slash va susține un concert în cadrul Hard Rock Café Hollywood imediat după ceremonie. Slash, deținător al unui premiu Grammy "Best Hard Rock Performance" împreună cu trupa Velvet Revolver pentru single-ul "Slither", a reuşit să înregistreze vânzări de peste 100 de milioane de discuri. Cel mai recent material semnat Slash a fost lansat în această primăvară împreună cu Myles Kennedy şi "The Conspirators" şi denumit "Apocalyptic Love"

Luminita Dobrescu: „Un cântec pentru tine”

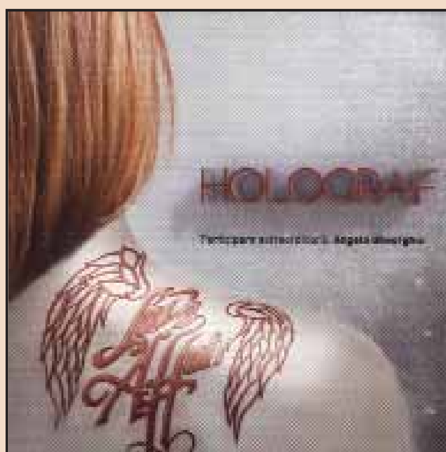
Sub egida Casei Radio (din păcate difuzarea lasă mult de dorit,

CD-urile neajungând la magazinele de specialitate din țară), Luminița Dobrescu ne propune un încântător album dublu - chintesența a unei cariere prodigioase. 16 dintre piese au fost înregistrate în Studioul T6 al Radiodifuziunii, cu big-band-ul Radio dirijat de Ionel Tudor, celelalte 8 fiind imprimate în studioul lui Andrei Tudor, cei doi semnând şi remarcabilele orchestrații. Dintre melodiile româneşti nu lipsesc cele care i-au marcat activitatea din țară, culminând cu cucerirea „Cerbului de aur” în 1969: „Of, inimioară!” şi „Îndrăgostiții n-au nevoie de cuvinte” de Edmond Deda, „Doar băieții” şi „Dragostea….” de George Grigoriu (compozitorul care a lansat-o), „De ce?” de Cornel Fugaru, „Masa tăcerii” de Alexandru Mandy. Celelalte cântece, mai numeroase, sunt legate de activitatea sa internațională ulterioară, fiind inspirate versiuni ale unor titluri lansate de Frank Sinatra, ABBA, Foreigner, Doris Day, Cher, Edith Piaf, Burt Bacharach, Lara Fabian. Un album pe care vi-l recomandăm din toată inima!

Holograf: „Love Affair”

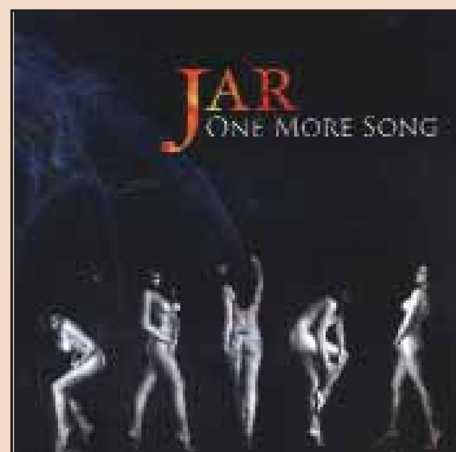
Am semnalat la vremea respectivă, în paginile revistei noastre, concertul de lansare a discului de la Sala Palatului, precum şi apariția ulterioară, unor videoclipuri: „Nu mai e timp” cu celebra Angela Gheorghiu (care a apărut şi în concert) şi „Cât de departe” (filmat cu componenți ai grupului Lala Band) - titlu şi al seriei de concerte cu care formația încheie anul.

Albumul apărut la Media Pro Music conține 9 cântece precum şi doua bonusuri, fiind editat într-o elegantă mapă de carton (nu de plastic). Booklet-ul nu oferă amănunte tehnice (oricum, componența este aceeaşi, cunoscută de ani de zile), doar versurile pieselor: deşi titlul CD-ului este în engleză, acestea sunt, aşa cum ne aşteptam la Holograf, în română. Desigur, toate de dragoste, văzută din diverse unghiuri, nu numai cel optimist - juvenile, ci şi din perspectiva unor bărbați cu ceva experiență de viață. Să fie oare o recunoaştere tacită a schimbării vârstei admiratoarelor (publicul feminin alcătuind, de ani buni, baza ascultătorilor formației)? Aşadar, un disc cu temă, țintit, calm, cu balade, impecabil realizat muzical şi sonor.

Jar: „One More Song”

Apariție discografică interesantă, datorată unei case de discuri puțin cunoscute: e-media. În fapt este vorba de un grup de muzicieni versați, reuniți pentru a oferi versiuni noi unor titluri celebre ale muzicii internaționale, alese dintr-o arie stilistică extrem de largă: avem hituri selectate din repertoriul unor Gilbert Bécaud sau Barry Gibb (de la Bee Gees), din rock (Bad Company), latino (Marc Anthony) sau country (Garth Brooks, Fredddie Fender). Performanța principală aparține solistului vocal Valentin Leancă, dar nu trebuie să uităm de aportul valoroşilor instrumentişti Mihai Coman şi Raul Kuşak (claviaturi), Adrian Sârbu (bass), Adi Manolovici (chitare), Relu Bițulescu (baterie).

O „aventură” reuşită, un proiect armonios, chiar dacă grupul are o apariție ocazională.

Aeon Blank: „Handmadegods & godmade demons”

Formație bucureşteană de rock alternativ, alcătuită din: Emil Luca - voce, chitare, Mircea Becherescu - chitare, Alex Comarnicianu - bass, Sorin Frățilă - claviaturi, Bogdan Valentin -

baterie. Discul editat de MHO într-o elegantă prezentare are o durată apreciabilă - conține nu mai puțin de 17 piese - remarcabil pentru o formație tânără. Textele şi întreaga

prezentare (poetic-pretențioasă) sunt în limba engleză, de pildă: All songs written and performed by Aeon Blank.

Un grup ambițios care încearcă să iasă din numerosul pluton al rockului alternativ autohton, dacă va reuşi să-şi păstreze coeziunea şi componența .

Ancuța Corlățan: „La Humor îi satul meu"

Editura Muzicala a UCMR ne propune un CD remarcabil, al uneia dintre puținele soliste de muzică populară cu serioase studii

muzicale: a fost eleva prof. Gavriile Prunoiu la Liceul de muzică „Dinu Lipatti", după care şi-a definitivat studiile la Universitatea de muzică din Bucureşti. Învingătoare în concursul „Moştenitorii", organizat de TVR în cadrul emisiunii „Tezaur folcloric", solista este călduros recomandată în elegantul booklet de Mărioara Murărescu, George Sârbu, Gavriil Prunoiu, Maria Macovei. Originară din satul Mănăstirea Humorului, din județul Suceava, talentata bucovineancă a reunit 11 frumoase cântece, în acompaniamentul orchestrei ansamblului profesionist „Ciprian Porumbescu" din Suceava – dirijor şi aranjamente orchestrale George Sârbu. Rețin atenția titluri cum ar fi „Hora asta-i pentru toți", „Joc cu catrincioara-n vânt", „La Humor îi satul meu", „Eu m-aş duce în Bacău".

Cristi Dumitraşcu: „Goală prin casă"

Proiect de suflet pentru un cantautor cu notorietate (folkist - solo, premiat - sau cu diverse formații folk-pop), realizator de

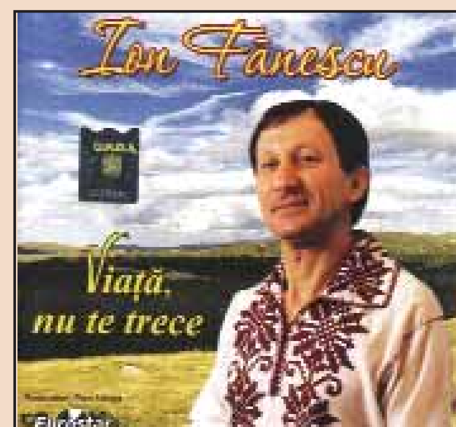

marcă la Radio România. Discul realizat în condiții grafice deosebite cu ajutorul unor sponsori generoşi sub egida A&A are motto-ul „din 1997 şi până în 2011 Cristi Dumitraşcu a cântat şi înregistrat piesele de pe acest disc, în diferite formule şi sub diferite nume". Având în vedere că este un disc retrospectiv, booklet-ul oferă amănunte minuțioase despre muzicieni colaboratori, compozitori. textieri, studiouri (prea numeroase pentru spațiul nostru, dar foarte utile, dovedind profesionalismul protagonistului). Cristi îşi aminteşte şi de câțiva prieteni plecați prea devreme dintre noi: Dragoş Panțuru, Valeriu Sterian, Cristi Paţurcă.

Deşi înregistrate în locuri şi perioade diferite, cântecele păstrează o pecete interpretativă inconfundabilă, încă o dovadă a unei forțe muzicale deosebite. Un disc retro şi totuşi actual.

Ion Fănescu: „Viață, nu te trece"

Vedetele muzicii noastre populare au devenit participante active la emisiuni tv de proastă

calitate, iar cântecele lor o cotesc deseori spre un folclor de duzină. În acest timp, solişti pasionați şi serioşi, dar prea puțin popularizați din păcate, continuă să-şi urmeze vocația şi să imprime cântece cu adevărat miez folcloric. Unul dine aceştia este Ion Fănescu, care ne oferă al 16-lea album al său, cu 18 cântece alături de orchestra condusă de Cristian Dumitru, sub egida Eurostar.

O inspirată caracterizare ne-o oferă Titus Andrei (Radio România): «Rapsodul care se identifică perfect cu locul natal, zona Creţeni-Drăgăşani, cel care avea să dureze prin această uimitoare contopire cu obiceiul, cântul şi portul neamului său de olteni. Valoare şi autentic».

Pagini de
Florin-Silviu URSULESCU

Poveştile cu cântec se întorc!

Doru IONESCU

Nu ştiu dacă a conspirat chiar tot universul la visul meu american de a încerca marea cu degetul, adică să continui filmarea şi editarea portretelor de muzicieni români (foşti sau încă actuali) din diaspora, dar iată-mă întors după ce l-am înmuiat în ocean. Mai întâi în Atlantic, apoi şi Pacific. Prin urmare, din octombrie, emisiunea « Lumea şi noi » de la TVR Internaţional va repune în grilă şi ediţiile subsemnatului, intitulate, ca şi cele europene, « O poveste… cu cântec ! »:

Nu am putut ajunge la Dan Lecca, considerat de ani de zile unul dintre cei mai mari (dacă nu cel mai mare) fotografi ai lumii (secţiunea modă), fost chitarist la « Sideral » şi « Coral », grupuri pop-rock în timpul chitarelor electrice... Dar l-am filmat pe organistul şi solistul **Liviu Blumenthal**, stabilit la rândul său tot la New York. Devenit peste decenii impresar important, nu doar în America (în muzica grea), personajul şi-a adus aminte în ultimii ani de studiile sale superioare în materie de dirijat, aflându-se acum în repetiţii pentru premiera americană a unei opere de fuziune (simfonic / coral /… tribal – « African Sanctus »), aparţinând unui compozitor englez, care va fi pusă în scenă (cu mari sacrificii pentru preopinent) în octombrie 2012! A venit o singură dată în România, cu vreun deceniu în urmă, pentru a exporta « Danaidele ». N-a reuşit atunci, dar poate va avea şanse acum – ceea ce îşi doreşte foarte mult - respectiv să importe în România inedita lucrare (după premieră voi reveni cu amănunte şi… cu imagini).

Adriana Ausch

Despre **Adriana Ausch** se ştie că a fost o folkistă din acea galerie a monştrilor sacri, dar şi arhitectă - a plecat în lume în ultimii ani ’80, pe ruta Israel - Germania (unde a lucrat din plin arhitectură pentru tot mapamondul), dar a şi înregistrat în primii ani ’90 singurul ei disc, neoficial, pentru românii de acolo care au provocat-o şi au sprijinit-o în această întreprindere. Ajunsă mai apoi la Boston, a revenit la prima dragoste – a urmat cursurile Longy School of Music din Newton (în imediata vecinătate a Harward-ului). Între timp a promovat profesoară în aceeaşi instituţie, predând Dalcroze Eurhytmics – trăirea muzicii prin tot corpul (personal aş include materia în programa şcolară de la noi). Am avut norocul să o filmăm în chiar prima zi a noului an şcolar, într-un spaţiu universitar pur şi simplu magic. Mai mult, ne-a cântat şi câte ceva din propriu-i repertoriu cabaretistic, alături de un fost elev pianist (aşa cum a făcut-o şi în România cu ocazia vizitelor din ultimii ani la Târgu Mureş sau la Cluj). Despre cum i-a deschis ochii şi urechile Johnny Răducanu asupra genului în anii ’70, dar şi despre concertele din Boston în beneficiul copiilor români supradotaţi în domeniu aflaţi mai multe într-o emisiune pe care o vom programa în avanpremiera următorului său recital acasă din noiembrie!

Pe cealaltă coastă americană, la Los Angeles, am avut şansa rarisimă (întrucât din 1980, când a părăsit România, nu a mai revenit în ţară) să-l filmăm pe cel mai important chitarist de jazz al nostru, **Radu Goldiş**. Dacă aici a cântat cu toţi aşii generaţiei sale, acolo (după o reluare spectaculoasă a carierei sale în muzica de film în Germania, prea scurtă, îmi permit) a continuat să cânte la toate ocaziile ivite, cu instrumentişti (şi solişti – cazul Margaretei Pâslaru) români şi americani deopotrivă. În ultimul deceniu, s-a concentrat în domeniul imobiliarelor din California, dar nu a lăsat deoparte muzica. Aşa că ne-a cântat în mini-studioul de acasă (piese de pe un CD instrumental neoficial, « Unconditional Love ») şi – surpriză, pentru că nu era în planul nostru – la propunerea sa, l-am vizitat acasă, în aceeaşi zonă, şi pe marele pianist Mihai Chirilov, despre care iar nu mai ştiam mare lucru. Nu se văzuseră de o vreme, dar cum acesta din urmă tocmai achiziţionase o orgă Hammond, n-a fost nevoie de repetiţie să pună de un jam session!

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE U.C.M.R.
CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producţie: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Al. I. BĂDULESCU, Lava BRATU, Corina BURA, Grigore CONSTANTINESCU, Anca FLOREA, Oana GEORGESCU, Liliana IACOBESCU, Doru IONESCU, Corina KISS, Florian LUNGU, Doina MOGA, Mariana POPESCU, Constantin TUFAN-STAN, Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x